

Nr 4

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1966/67 inom försvarsdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

1:o) **Ramberäkning m. m.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 6, s. 16—25 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1966) dels berett riksdagen tillfälle att yttra sig med anledning av vad som anförts om ramen för det militära försvaret m. m., dels föreslagit riksdagen att för budgetåret 1966/67 medge att, om värnpliktiga av beredskapsskäl inkallas till repetitionsövning eller däremot svarande övning av större omfattning eller beredskapsövning eller av samma skäl andra särskilda åtgärder måste vidtas, följande under riksstatens fjärde huvudtitel uppförda, av riksdagen maximerade anslag, nämligen Armén: Övningar m. m., Underhåll av tygmateriel m. m., Marinen: Övningar m. m., Underhåll av fartyg m. m., Flygvapnet: Övningar m. m. samt Drift och underhåll av flygmateriel m. m., får överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande, dels ock föreslagit riksdagen att medge att de för budgetåret 1962/63 anvisade reservationsanslagen Vissa beredskapsåtgärder m. m. och Utredningar rörande förflyttning av vissa förband från Järvafältet m. m. får disponeras även under budgetåret 1966/67.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg* (I: 35) och den andra inom andra kammaren av herr *Petersson m. fl.*, (II: 63), i vilka föreslagits att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan ändring av värnpliktsavlöningskungörelsen att sovplats må användas därest den sammanlagda restiden utgör minst tolv timmar, varav minst tre timmar mellan kl. 00.00—06.00, samt att traktamente må utgå under förutsättning att mer än sex timmar i följd tas i anspråk för resan,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Svanström* och *Nils-Eric Gustafsson* (I: 52) och den andra inom andra kammaren av herr *Jonasson* (II: 88), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta medge att med tillämpning från den 1 juli 1966 all värnpliktig personal genom generellt gällande frikort skall erhålla fria resor

mellan förläggningssorten och hemorten under den tid militär tjänstgöring pågår i enlighet med vad i motionerna anförts,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Holmberg m. fl.* (I: 154) och den andra inom andra kammaren av herr *Bohman m. fl.*, (II: 205), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte uttala a) att förbehåll av Kungl. Maj:t vid ställandet av under fjärde huvudtiteln beviljade anslag till myndigheternas förfogande endast må göras i den utsträckning som detta kan vara möjligt utan eftersättande av kravet på att nu gällande målsättning kontinuerligt skall kunna upprätthållas, b) att förslaget tvåstegsförfarande vid materielanskaffning ytterligare bör utredas innan det annat än på försök och i mindre skala tillämpas,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Werner* (I: 157) och den andra inom andra kammaren av herrar *Nilsson* i Gävle och *Hector* (II: 208), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ger 1965 års försvarsutredning i uppdrag att allvarligt och fördomsfritt pröva svensk militär avrustnings påbörjande redan under 1960-talet och med sikte på att denna avrustning genomföres steg för steg under fem år,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Wikberg* och *Johan Olsson* (I: 71) och den andra inom andra kammaren av herr *Elmstedt m. fl.*, (II: 106), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag om upprustning av de militära förläggningsslokalerna i enlighet med vad i motionerna anförts,

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Schött* och *Enarsson* (I: 376) och den andra inom andra kammaren av herr *Oskarson m. fl.*, (II: 453), i vilka föreslagits att utbildningspremie måtte utgå till värnpliktigt befäl som med godkända vitsord genomgått frivillig befodringskurs till kapten respektive fanjunkare (styckjunkare) till samma belopp som utgår till värnpliktig efter genomgången officers- respektive underofficersutbildning, som fullgörs i samband med värnpliktstjänstgöringen,

dels ock en inom första kammaren av herr *Svanström* väckt motion (I: 260), vari föreslagits att riksdagen måtte besluta att hemställa hos Kungl. Maj:t om överbringande till 1965 års försvarsutredning för kännedom av riksdagens mening om a) att strävandena att demokratisera försvaret bör ytterligare intensifieras i syfte att stärka försvarsviljan, b) att upprustningen av kasernbyggnader och övriga förläggningsslokaler bör slutföras inom nästa fyraårsperiod till fullt modern hygienisk standard, c) att dagersättning för värnpliktiga vid första inkallelse bör höjas till tio kronor om dagen med motsvarande höjning för övriga kategorier varjämte värnpliktsavlönningarna bör göras indexbundna, d) att kostnaderna för ifråga-

varande åtgärder bör inrymmas i den totala kostnadsramen för rikets för-
svar.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hän-
visas till motionerna I: 35, I: 52, II: 205, I: 157, II: 106, II: 453 och I: 260.

De anslag som för nästa budgetår föreslås inom försvarsdepartementets
verksamhetsområde avser utgifter om sammanlagt 4 814,9 milj. kr., varav
4 776,2 milj. kr. för militära ändamål och sammanlagt 38,7 milj. kr. för flyg-
tekniska försöksanstalten och försvarets fabriksverk.

Det militära försvarets andel av bruttonationalprodukten kan för budget-
året 1966/67 preliminärt uppskattas till 4,2 % mot 4,6 % för innevarande
budgetår. För budgetåren 1958/59 och 1962/63 utgjorde andelen 4,6 resp.
4,2 %.

Den sammanlagda ökningen av anslagen i förhållande till riksstaten för
budgetåret 1965/66 föreslås bli 296 milj. kr. eller ca 6,5 %. Av ökningen
utgör 105,2 milj. kr. — 2,5 % av basbeloppet — förutsatt anslagsuppräknig
för teknisk utveckling enligt 1963 års försvarsbeslut. Pris- och löneföränd-
ringar m.m. motiverar en ökning med netto 242,3 milj. kr. Slutligen för-
anleder ändringar i fråga om anslag m. m. utanför den för det militära
försvaret bestämda ramen en nettominskning med 51,5 milj. kr. Häre ingår
en minskning av anslaget för flyttning av I 1 och Ing 1 från 75 milj. kr. till 30
milj. kr.

Chefen för försvarsdepartementet har efter bemyndigande av Kungl. Maj:t
den 4 februari 1965 tillkallat sakkunniga med uppdrag att utreda krigs-
maktens och civilförsvarets fortsatta utveckling m. m. Utredningsarbetet
bedrivs med sikte på att förslag i de huvudfrågor som utredningen skall
behandla skall kunna lämnas till 1967 års riksdag.

Departementschefen har i förevarande sammanhang anfört följande.

»Ramen för det militära försvaret beräknar jag i enlighet
med principerna för 1963 års försvarsbeslut (prop. 1963: 108, SU 113, rskr
265) för nästa budgetår till 4 617 958 000 kr. enligt följande.

Basbelopp 1965/66		4 209 323 000
Tillkommer:		
Teknisk utveckling	105 200 000	
Pris- och löneförändringar maj 1964—maj 1965	269 400 000	
Ökat förräntningskrav	4 350 000	
Kostnader för reservofficerspremier	900 000	
Överföring från elfte huvudtiteln	350 000	+ 380 200 000

A v g å r:

Överföring till elfte huvudtiteln	65 000		
Ändrad organisation av förbandssjukvården (jfr prop. 1965: 176)	900 000	—	965 000
B a s b e l o p p 1 9 6 6/6 7 (prisläge maj 1965)			4 588 558 000

T i l l k o m m e r:

Lönehöjningar m.m. till följd av 1965 års löneöverenskommelse	+	30 900 000
---	---	------------

A v g å r:

Återbetalning av medel som förskotterats i arbetslöshetsbekämpande syfte för kaserrenoveringar m.m. (jfr prop. 1964: 55 s. 21)	1 300 000		
Överföring av utgifter för sjukhuståg till femte huvudtiteln (jfr prop. 1964: 1 bil. 6 s. 15)	200 000	—	1 500 000
			4 617 958 000

Utöver rambeloppet bör beräknas sammanlagt 158 250 000 kr. för följande ändamål.

Priskompensation på kapitalbudgeten för budgetåret 1964/65	23 100 000
Anslag till reglering av prisstegringar under budgetåret 1966/67 (driftbudgeten)	100 000 000
Beredskapsstyrka för FN-tjänst	5 000 000
Flyttning av I 1 och Ing 1	30 000 000
Projektilröjning på Järvafältet	150 000
	158 250 000

Anslagen för militära ändamål kommer enligt det föregående att uppgå till (4 617 958 000 + 158 250 000 =) 4 776 208 000 kr. Beloppet bör fördelas med (avrundade belopp i milj. kr.) 1 475 på armén, 653 på marinen, 1 690 på flygvapnet och 824 på gemensamma ändamål, vartill kommer sammanlagt 135 milj. kr. för prisreglering av anslag på driftbudgeten, nya förläggningar för I 1 och Ing 1 samt FN-beredskapsstyrkan. Vid bestämmande av ramarna har jag fört över medel från försvarsgrenarnas delramar till gemensamma ändamål dels med anledning av nya anslag till militärområdesstaber som föreslås i det följande, dels med hänsyn till önskvärdheten att snabbt sätta i stånd äldre förläggningsskaserner.

Till den angivna anslagssumman för militära ändamål kommer anslag till

flygtekniska försöksanstalten med oförändrat 10,1 milj. kr. och till försvarets fabriksfond med 28,6 (+ 14,1) milj. kr. Anslagen för ändamål inom försvarsdepartementets verksamhetsområde föreslås alltså tas upp till 4 814 908 000 (+ 295 985 000) kr. Härav belöper 4 409 952 000 (+ 225 517 000) kr. på driftbudgeten och 404 956 000 (+ 70 468 000) kr. på kapitalbudgeten.

Den fortsatta planeringen för det militära försvaret bör ske enligt de principer som beslöts av 1963 års riksdag och med utgångspunkt i de ramar jag angett för nästa budgetår. Som beräkningsunderlag för myndigheternas planering räknar jag för budgetåret 1967/68 — i avvaktan på ett nytt beslut om försvarets framtida utveckling — med följande ramar (angivna i prisläge maj 1965 och beräknat löneläge andra halvåret 1965) för försvarsgrenarna: armén 1 503 milj. kr., marinen 658 milj. kr., flygvapnet 1 726 milj. kr. För tiden därefter vill jag i samma syfte ange en årlig ökning i stort sett motsvarande den utvecklingsprocent som f. n. tillämpas. För gemensamma ändamål beräknar jag ca 843 milj. kr. för budgetåret 1967/68 och en årlig ökning med 15—20 milj. kr.

Ehuru planerade investeringar i materiel och anläggningar inom försvarets område är angelägna för att fullfölja vår nationella säkerhetspolitik, har det, som ett led i den statliga investeringsbegränsningen, bedömts nödvändigt med en viss tillfällig återhållsamhet även i dessa investeringar. Riktpunkten för denna åtstramning skall vara att minska medelsförbrukningen under nästa budgetår med 350 milj. kr. Karaktären av temporär åtgärd framgår därav, att anslagen förs upp i överensstämmelse med principerna i 1963 års försvarsbeslut. Den ökning av reservationerna med ca 350 milj. kr. som således blir den omedelbara följderna av återhållsamheten möjliggör att senare återta den nu uppskjutna anskaffnings- och anläggningsverksamheten. Konjunktur Anpassning av detta slag inryms i det t. o. m. budgetåret 1966/67 gällande försvarsbeslut som fattades av 1963 års riksdag.

Denna tillfälliga minskning av medel, som får disponeras för materiel- och byggnadsinvesteringar under nästa budgetår, anser jag vara möjlig att genomföra utan att målsättningen för krigsmakten rubbas.

Genom beslut den 25 november 1965 har Kungl. Maj:t förordnat om förbud t.v. mot att utan särskilt medgivande köpa eller beställa annan tygmateriel eller motsvarande än nödvändig förbrukningsmateriel. Beslutet trädde i kraft den 1 december 1965. Jag har lämnat överbefälhavaren och försvarsgrensförvaltningarna anvisningar för den praktiska tillämpningen av Kungl. Maj:ts beslut. Jag har vidare uppdragit åt överbefälhavaren att låta utarbeta en plan över materielbeställningar under återstående del av innevarande budgetår och nästa budgetår. Överbefälhavaren har även fått i uppdrag att

låta utarbета en plan för de reduktioner som bör göras i byggnadsinvesteringarna. Planerna skall utarbetas så att de förut angivna minskningarna i medelsförbrukningen under budgetåret 1966/67 uppnås. Dessa särskilda planer skall vidare upprättas så att den önskade tillfälliga åtstramningseffekten åstadkoms med minsta möjliga störning av den långsiktiga planering som sker inom försvaret.

De *beställningsbemyndiganden* som jag föreslår eller preliminärt beräknar framgår av följande sammanställning. I denna har även tagits in en beräkning av behovet av betalningsmedel för att likvidera bemyndigandena med fördelning på olika budgetår (tusental kr.).

Anslag	Olikviderat bemyndigande 30.6.66	Föreslaget bemyndigande 1966/67	Olikviderat bemyndigande 30.6.67	Beräknat utfall	
				1967/68	1968/69
Armén:					
Beklädnad m.m. ...	36 000	28 000	46 000	18 000	28 000
Inventarier m.m. ...	5 500	—	700	700	—
Drivmedelsutrustning	—	—	—	—	—
Anskaffning av tygmateriel m.m.	1 000 360	485 000	951 197	1 434 300	1 293 000
Järnvägskrigsbromateriel	3 310	—	—	—	—
Anskaffning av fartygmateriel m.m. ...	503 068	275 000	537 973	1 222 400	1 148 500
Anskaffning av flygmateriel m.m.	1 900 947	1 050 000	1 935 697	1 760 000	1 500 000
Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet ...	6 000	6 000	6 000	6 000	—
Vissa signalförbindelser m.m.	46 045	240 000	257 245	231 000	234 000
Byggnads- och reparationsberedskapen: Materiel	2 400	—	—	—	—
Summa	3 503 630	1 884 000	3 534 812	1 472 400	1 003 500
¹ Minskningen i utfall på grund av konjunkturanpassning ej beaktad ² Preliminärt beräknat belopp					

Bemyndigandeskulden den 30 juni 1967 blir sålunda ca 3 535 milj. kr. Detta innebär en ökning med ca 31 milj. kr. jämfört med den 30 juni 1966. Vid anmälan av försvarsgrenarnas anslag till anskaffning av tygmateriel eller motsvarande återkommer jag med redogörelser för viktigare anskaffningar, som myndigheterna har föreslagit.

De *kostnadsramar* för anslagen till anskaffning av tygmateriel eller motsvarande som angetts för perioden 1966/73 har beräknats i anslutning till fastställda kostnadsramar för tiden 1965/72 med nödvändiga justeringar.

Kostnadsutvecklingen, bl.a. i fråga om underhåll, har liksom föregående år lett till att årskvoterna sänkts i förhållande till myndigheternas förslag. Liksom tidigare år har jag även angett de årskvoter som skall ligga till grund för en planering enligt alternativen »3 600» och »3 460».

Jag har tidigare (prop. 1965: 1 bil. 6 s. 17) framhållit vikten av att statsmakternas handlingsfrihet upprätthålls efter utgången av den fyraårsperiod som 1963 års försvarsbeslut omfattar. Myndigheternas anslagsframställningar har nu liksom föregående år behandlats mot denna bakgrund. En jämförelse mellan värdet av de åtaganden statsmakterna hade bundit sig för vid ingången av budgetåret 1963/64 och värdet av de åtaganden som vid bifall till mina förslag i det följande är av bindande karaktär efter den 30 juni 1967 framgår av följande sammanställning (löpande priser i tusental kr.).

Bemyndigandeskuld 30/6 1963	2 839 355	} kvot 1,99
Anslag budgetåret 1962/63	1 421 233	
Bemyndigandeskuld 30/6 1967	3 534 812	} kvot 1,81
Anslag budgetåret 1966/67 (förslag)	1 949 685	

Bemyndigandeskulden har alltså minskat i förhållande till anslagen.

Jag har i det föregående anmält, att Kungl. Maj:t har infört förbud mot beställning under försvarsgrenarnas anslag till anskaffning av tygmateriel eller motsvarande. För att på bästa möjliga sätt anpassa verksamheten till de nya ekonomiska villkoren är det nödvändigt att se över den planerade beställningsverksamheten inte bara för budgetåret 1966/67 utan också för återstående del av innevarande budgetår. Av detta skäl infördes restriktionerna redan den 1 december 1965. Med hänsyn till de ändrade utgångspunkterna för anskaffningsverksamheten har jag inte ansett mig kunna ta ställning till de olika förslag som förts fram av myndigheterna under ifrågasvarande anslag.

I prop. 1965: 1 (bil. 6 s. 18) uttalade jag att det mot bakgrunden av den ogynnsamma kostnadsutvecklingen under anslagen till anskaffning av materiel kunde bli nödvändigt att vidta särskilda åtgärder.

Kostnadsutvecklingen under såväl anslagen till materielanskaffning som anslagen till underhåll inger alltjämt betänkligheter för framtiden.

Som ett led i strävan att bringa kostnaderna under effektivare kontroll föreslår jag i det följande att s. k. tvåstegsförfarande införs vid större materielanskaffningar. Jag föreslår vidare, att ett nytt anslag, som bör benämnas Utredningar rörande tillämnade materielanskaffningar m.m., tas upp i riksstaten fr.o.m. budgetåret 1966/67. Det huvudsakliga syftet med detta anslag är att förbättra möjligheterna att samordna och styra resurserna för utveckling av materiel samt att ge möjlighet att leda utredningsarbetet på ett ändamålsenligt sätt.

Jag återkommer till denna fråga vid behandlingen av nyssnämnda anslag (s. 243).

Beträffande underhållsanslagen anser jag att arten av den nuvarande verk-

samheten under dessa anslag bör närmare utredas för att klarlägga om alla de åtgärder som f.n. bekostas av medel från dessa anslag verkligen är sådana att kostnaderna bör bestridas på detta sätt. I detta syfte ämnar jag i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t att ge riksrevisionsverket i uppdrag att närmare granska den verksamhet som bekostas av medel anvisade under anslaget till underhåll av flygmateriel m.m. Härvid är det i första hand angeläget att kartlägga den tekniska och ekonomiska omfattningen av de modifieringsarbeten på flygplan som f.n. belastar anslaget och som starkt bidrar till den oroande kostnadsutvecklingen.

Anslagen till försvarets forskningsanstalt beräknar jag till 66,9 milj. kr. Jag förutsätter därvid i stort sett samma omfattning på forskningsverksamheten som under innevarande budgetår.

Antalet värnpliktiga under första tjänstgöring beräknar jag till 50 105, vilket med 95 understiger vad som angetts i prop. 1963: 108. Utbildningskontingenten fördelar sig med 36 500 på armén, 6 050 på marinen och 7 555 på flygvapnet. Detta innebär för armén och marinen överensstämmelse med de kontingenter som angetts i förenämnda proposition. För flygvapnet innebär det att den nu beräknade kontingenten ligger 95 man under det antal som angetts i propositionen. — Antalet repetitionsövande m.fl. beräknar jag till sammanlagt 80 450 man. Detta innebär en minskning med omkring 10 300 man i förhållande till det antal som jag beräknat för innevarande budgetår.

Beräkningen av kostnader som är en direkt följd av antalet tjänstgöringsdagar för värnpliktiga m.fl. har gjorts med utgångspunkt i de utbildningskontingenter och det antal repetitionsövande värnpliktiga som nyss angetts. 1960 års värnpliktsutredning har föreslagit att ändrade tjänstgöringsperioder för värnpliktiga i viss utsträckning skall börja tillämpas redan under budgetåret 1966/67. Jag har vid mina beräkningar ansett mig böra utgå från att beslut kommer att fattas rörande tjänstgöringstidernas längd m.m. i den riktning som värnpliktsutredningen föreslagit. Värnpliktsutredningens betänkande är f.n. under remissbehandling. Jag kommer att föreslå att proposition rörande vissa ändringar i nu gällande värnpliktsförfattningar m.m. föreläggs 1966 års vårriksdag. Den minskning i behovet av tjänstgöringsdagar med hänsyn till förenämnda förslag som myndigheterna i vissa fall utgått från i sina anslagsberäkningar har jag därför i stort sett godtagit som beräkningsunderlag. Någon minskning av antalet tjänstgöringsdagar med anledning av den ändring i fråga om grundutbildningens längd som föreslagits av värnpliktsutredningen beräknas inte uppkomma 1966/67. Däremot räknar jag med att antalet tjänstgöringsdagar, åtminstone vid armén och marinen, kommer att tillfälligt minska fr.o.m. hösten 1966, till följd av att repetitionsövningarna blir kortare enligt förslaget.

Den — på grunder som angetts i det föregående — beräknade sammanlagda minskningen av antalet tjänstgöringsdagar för 1966/67 uppgår i jäm-

förelse med det för innevarande budgetår beräknade antalet till 1 287 000 dagar. Av minskningen belöper 1 131 000 dagar på armén, 101 000 dagar på marinen och 55 000 dagar på flygvapnet.

Kostnaderna för *avlöningar* till fast anställd personal växer alltså relativt snabbt. Den prognos som har redovisats i översikten visar, att myndigheterna beräknar att antalet vakanser skall minska de närmaste budgetåren. Tillgången på arbetskraft är emellertid knapp. Med hänsyn till rådande arbetsmarknadsläge har därför stor restriktivitet iakttagits i fråga om att inrätta nya tjänster. Större uppmärksamhet måste i fortsättningen ägnas åt möjligheterna att begränsa behovet av personalökning. De personalbehov som uppstår måste i första hand tillgodoses genom att omdisponera befintlig personal. Vidare bör önskemål om personalförstärkning i möjlig mån tillgodoses genom att utnyttja äldre personal, bl.a. pensionerad militär personal.

*Fjärde huvudtiteln*s uppställning föreslås något jämkad i första hand i syfte att få en systematik som mer överensstämmer med övriga huvudtitlars. Anslagen för de tre försvarsgrenarna bör liksom f.n. samlas under en rubrik för varje försvarsgren, B. Armén, C. Marinen och D. Flygvapnet. Härvid bör försvarsgrensstabernas avlöningskostnader och omkostnader föras över till särskilda anslag. Övriga anslag under fjärde huvudtiteln som skall rymmas inom den militära utgiftsramen — med undantag av försvarsdepartementet och därtill anslutande verksamhet — bör delas upp under följande rubriker, nämligen E. Gemensamma staber, som innefattar förutom anslag för försvarsstaben även de nya militärområdesstabernas avlönings- och omkostnadsanslag, F. Centrala förvaltningsmyndigheter m.m., G. Institutioner m.m., H. Utbildningsanstalter, I. Fastighetskostnader, J. Viss materielanskaffning m.m., K. Bidrag till frivilliga organisationer m.m. samt L. Övriga gemensamma ändamål. Huvudtiteln bör slutligen uppta rubrikerna M. Flygtekniska försöksanstalten och N. Diverse.

Efter förslag av Kungl. Maj:t anvisade 1962 års riksdag för budgetåret 1962/63 bl.a. ett reservationsanslag av 10 milj. kr. till vissa beredskapsåtgärder m.m. (prop. 1962: 127, SU 65, rskr 173). En viss behållning torde komma att stå kvar på detta anslag vid utgången av innevarande budgetår. Denna behållning bör kunna användas för att bestrida kostnader med anledning av sådana beredskapshöjande åtgärder för vilka anslaget har avsetts. Den internationella situationen ger mig däremot inte anledning att lägga fram förslag om särskild medelsanvisning för beredskapshöjande åtgärder.

Efter förslag av Kungl. Maj:t anvisade 1962 års riksdag vidare på tilläggsstat 1 till riksstaten för budgetåret 1962/63 bl.a. ett reservationsanslag av 2 milj. kr. till utredningar rörande förflyttning av vissa förband från Järvafältet m.m. (prop. 1962: 190, SU 191, rskr 403). En viss behållning torde komma att stå kvar även på detta anslag vid utgången av innevarande bud-

getår. Denna behållning bör kunna användas för att bestrida kostnader för fortsatta utredningar rörande ifrågavarande förbandsförflyttningar.

De möjligheter som nu föreligger att förstärka den personella beredskapen m.m. bör bibehållas. Jag vill erinra om att riksdagen fr.o.m. budgetåret 1948/49 budgetårsvis medgett, att vissa under fjärde huvudtiteln uppförda reservationsanslag får överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande, om värnpliktiga av beredskapsskäl inkallas till repetitionsövning av större omfattning eller till beredskapsövning eller om andra särskilda åtgärder av samma skäl måste vidtas. Ett motsvarande bemyndigande behövs även för nästa budgetår. Med repetitionsövning bör härvid likställas krigsförbandsövning enligt den nya ordning för bl.a. repetitionsutbildningens bedrivande, varom förslag avses föreläggas riksdagen.»

Utskottet. För budgetåret 1966/67 har ramen för det militära försvaret beräknats till 4 617 958 000 kr. Till basbeloppet för innevarande budgetår, 4 209 323 000 kr., ha lagts sammanlagt 380,2 milj. kr. för teknisk utveckling, för pris- och löneförändringar maj 1964—maj 1965, för ökat förräntningskrav, för kostnader för reservofficerspremier samt på grund av överföring från elfte huvudtiteln. Vidare ha från samma basbelopp avdragits sammanlagt 965 000 kr. på grund av överföring till elfte huvudtiteln och för ändrad organisation av förbandssjukvården. Till det sålunda framräknade basbeloppet för nästa budgetår i prisläge maj 1965, 4 588 558 000 kr., ha lagts 30,9 milj. kr. för lönehöjningar på grund av 1965 års löneöverenskommelse. Efter avdrag med 1,3 milj. kr., utgörande återbetalning av förskottade medel samt överföring av 0,2 milj. kr. till femte huvudtiteln, kommer rambeloppet att uppgå till 4 617 958 000 kr.

Utöver rambeloppet för budgetåret 1966/67 ha beräknats sammanlagt 158 250 000 kr., avseende kompensation av prisstegringar under budgetåret 1964/65 på kapitalbudgeten, reglering av prisstegringar under budgetåret 1966/67 på driftbudgeten, beredskapsstyrka för FN-tjänst, flyttning av I 1 och Ing 1 samt för projektilröjning på Järnafältet. Till följd härav komma utgifterna för militära ändamål att uppgå till 4 776 208 000 kr.

Mot den av departementschefen gjorda ramberäkningen synes utskottet icke något vara att erinra. Utskottet kan även biträda de föreslagna anslagen utom ramen för det militära försvaret.

Som ett led i den statliga investeringsbegränsningen har departementschefen bedömt nödvändigt med en viss tillfällig återhållsamhet även i planerade investeringar i materiel och anläggningar inom försvarets område. Det må emellertid härvid erinras om att, såsom departementschefen framhållit, en konjunktur Anpassning av nu angivet slag inryms i det t. o. m. budgetåret 1966/67 gällande försvarsbeslut, som fattades av 1963 års riksdag. Riktningen för denna åtstramning bör enligt departementschefen vara att minska medelsförbrukningen under nästa budgetår med 350 milj. kr.

Kungl. Maj:t har därför uppdragit åt överbefälhavaren att låta utarbета en plan dels över materielbeställningar under återstående del av innevarande budgetåret och nästa budgetår, dels för de reduktioner som böra göras i byggnadsinvesteringarna. Enligt departementschefens direktiv skola ifrågasvarande minskningar i medelsförbrukningen uppnås under budgetåret 1966/67. Vidare skola dessa planer upprättas så, att den önskade tillfälliga åtstramningseffekten åstadkommes med minsta möjliga störning av den långsiktiga planering, som sker inom försvaret.

Överbefälhavaren har nyligen slutfört detta uppdrag och i samband med planernas överlämnande uttalat, att den verkställda revideringen utförts så, att de direkta skadeverkningarna och konsekvenserna bli så begränsade och kortvariga som möjligt. Trots detta komma enligt överbefälhavaren vidtagna åtgärder att medföra allvarliga konsekvenser under ett flertal år framåt och ofrånkomliga fördyringar. Vid den fortsatta försvarsplaneringen är det enligt överbefälhavaren nödvändigt, att dessa konsekvenser elimineras, varför denne förutsätter att kompensation för de genom åtgärderna uppkomna fördyringarna kan erhållas i särskild ordning. Utvecklingen och den påtvingade situationen har enligt överbefälhavaren lett till att denne ansett sig nödsakad anmäla, att det mål, som innefattades i 1963 års försvarsbeslut, d. v. s. en viss total försvarseffekt vid en viss given tidpunkt, icke kan uppnås. Om icke väsentligt ökade medel avses för det militära försvaret fr. o. m. budgetåret 1967/68 måste, framhåller överbefälhavaren, målsättningen sänkas.

Försvarsbesluten sedan år 1958 innebära att försvarskrafternas underhåll och utveckling sker kontinuerligt efter långsiktiga planer. Avsikten härmed har varit att utvinna största möjliga försvarseffekt ur de anslag, som ställas till förfogande. Det är därför enligt utskottets mening angeläget, att planerna fullföljas. Samtidigt bör beaktas det krav från statsmakternas sida, som uttalats i 1963 års riksdagsbeslut angående handlingsfrihet vid utgången av fyraårsperioden 1963/67.

Efter granskning av det föreliggande förslaget och inhämtande av ytterligare upplysningar anser sig utskottet med hänsyn till dagens konjunkturläge icke böra motsätta sig detsamma. Utskottet vill emellertid understryka departementschefens uttalande, att den föreslagna reduktionen endast är av temporär natur. Med hänsyn härtill böra, såsom föreslagits, anslagen för nästa budgetår för materiel och anläggningar uppföras i överensstämmelse med principerna i 1963 års försvarsöverenskommelse. Departementschefen har framhållit, att summan 350 milj. kronor bör vara en riktpunkt för åtstramningen. Trots att överbefälhavaren har sökt utforma revideringen av de aktuella planerna så, att följdverkningarna bli så begränsade som möjligt, komma de dock att bli kännbara. Utskottet vill därför uttala, att det angivna beloppets karaktär av riktpunkt bör beaktas och förutsätter att Kungl. Maj:t tar tillvara alla möjligheter att begränsa den avsedda

ökningen av reservationsbehållningen om 350 milj. kr. Den åtstrammings-effekt som ändå uppkommer måste anses vara betydande eftersom hänsyn även bör tas till den förordade minskningen med 164 milj. kronor av den av fortifikationsförvaltningen för budgetåret planerade reservationsmedelsförbrukningen.

Utskottet förutsätter i likhet med departementschefen, att den ökning av reservationerna som blir den omedelbara följderna av återhållsamheten skall återtagas. Utskottet finner det härvid angeläget att myndigheternas planering får utgå från att den uppskjutna anskaffnings- och anläggningsverksamheten återhämtas under de närmast följande budgetåren.

Genom vad utskottet sålunda anfört torde syftet i motionerna I: 154 och II: 205, såvitt nu är i fråga, bli tillgodosett.

Utskottet övergår här efter till frågan om införande av s.k. tvåstegsförfarande vid större materielanskaffningar.

Det är, som departementschefen framhållit, väsentligt att de beslut om anskaffningar av tygmateriel m. m., som fattas av statsmakterna, äro baserade på noggranna kostnadskalkyler. Endast härigenom föreligga möjligheter att realistiskt bedöma olika tänkbara utvecklingsalternativ för försvaret inom en given kostnadsram. Riksdagen har tidigare påtalat, att vid beslutstillfällena kostnadsberäkningarna många gånger varit preliminära eller eljest ofullständiga och understrukit vikten av att sådana kalkyler framläggas, att de kunna tjäna som fast underlag för anslagsbeviljande. För att förbättra möjligheterna att samordna och styra resurserna för utveckling av materiel samt att ge möjlighet att leda utredningsarbetet på ett ändamålsenligt sätt har departementschefen föreslagit, att s.k. tvåstegsförfarande införas vid större materielanskaffningar, liknande det som för närvarande tillämpas för byggnadsärenden.

Beträffande det föreslagna systemet för handläggningen av materielanskaffningsfrågor sägs i motionerna I: 154 och II: 205 att detsamma skulle, av ordalydelsen i propositionen att döma, komma att innebära att inriktningen av projekteringsverksamheten helt lägges i Kungl. Maj:ts hand och att riksdagen ställes vid sidan av de reella avgörandena. Enligt vad utskottet inhämtat är propositionens innebörd i denna del, att riksdagen ges tillfälle att besluta beträffande ifrågakommande materielanskaffningsfrågor dels före projekterings början i samband med förslag om medelsanvisning för projekteringskostnader, dels innan seriebeställning utlägges. Syftet i nämnda motioner torde härigenom bli tillgodosett.

Med hänsyn till det anförda och då det är angeläget att statsmakterna kontinuerligt kunna överblicka de kostnader och konsekvenser, som materielanskaffningarna medföra, vill utskottet tillstyrka departementschefens föreliggande förslag om införande av tvåstegsförfarande.

Kostnaderna för studie- och utredningsverksamhet m. m. belasta för närvarande i huvudsak materielanslag. Dessa studier och utredningar böra,

såsom departementschefen framhållit, bedrivs utan sikte på vilken försvarsgren alternativa vapensystem kunna komma att tillföras. Utskottet tillstyrker därför, att kostnaderna för ifrågavarande ändamål bestridas från ett nytt för försvaret gemensamt anslag, benämnt Utredningar rörande tillämnade materielanskaffningar m. m. Mot härför äskad medelsanvisning av 5 milj. kr. har utskottet icke något att erinra. Beträffande detta anslag gör utskottet hemställan under punkt 166 i det följande.

Utskottet har icke något att erinra mot att de i riksstaten för budgetåret 1962/63 upptagna reservationsanslagen Vissa beredskapsåtgärder m. m. och Utredningar rörande förflyttning av vissa förband från Järvafältet m. m. må för sina ändamål utnyttjas under nästa budgetår.

Utskottet finner det angeläget, att nuvarande möjlighet att förstärka den personella beredskapen m. m. bibehålles. Utskottet tillstyrker därför, att ifrågavarande under fjärde huvudtiteln uppförda reservationsanslag må enligt Kungl. Maj:ts bestämmande överskridas om av beredskapskäl värnpliktiga inkallas till repetitionsövning av större omfattning eller till beredskapsövning eller om andra särskilda åtgärder av samma skäl måste vidtagas.

Utskottet har vid sina anslagsberäkningar liksom departementschefen utgått från att beslut kommer att fattas rörande tjänstgöringstidernas för värnpliktiga längd m. m. i den riktning, som 1960 års värnpliktsutredning nyligen föreslagit. Proposition härom avses föreläggas 1966 års vårriksdag.

Utskottet behandlar under nu ifrågavarande punkt bl. a. vissa motioner om förbättring av de värnpliktigas m. fl. avlöningsförhållanden samt om kasernbyggnader.

Vad först beträffar motionen I: 260 skulle, därest såsom i motionen yrkats riksdagen nu uttalade sin mening beträffande de i densamma angivna frågorna, detta innebära ett föregripande av försvarsutredningens ställningstaganden. Utskottet avstyrker därför ifrågavarande motion. Vad särskilt beträffar det däri gjorda yrkandet om höjd dagersättning m. m. till värnpliktiga vill utskottet erinra om att försvarsutredningen enligt sina direktiv har att pröva bl. a. frågan om de värnpliktigas ekonomiska och sociala förmåner. Beträffande den i samma motion föreslagna upprustningen av kasernbyggnader och förläggningslokaler kan nämnas att förra årets riksdag godkände en av Kungl. Maj:t då framlagd kostnadsberäkning i anslutning till långtidsplan för istandsättningsarbeten på kaserner, inklusive förbättringar av de sanitära förhållandena. Enligt denna plan skulle med en medelsanvisning av 25 milj. kr. för år kasernupprustningen vara slutförd om 10 år.

Av skäl som ovan anförts avstyrker utskottet jämväl motionerna I: 71 och II: 106 om upprustning av militära förläggningslokaler. Detsamma gäller motionerna I: 157 och II: 208 om uppdrag åt försvarsutredningen att pröva påbörjandet av svensk militär avrustning.

Ytterligare förslag om förbättrade förmåner för värnpliktiga ha framställts. Sålunda hemställes i motionerna I: 52 och II: 88 om vissa fria resor till de värnpliktiga och i motionerna I: 35 och II: 63 om rätt till sovplats samt vidgad traktamentsersättning för de värnpliktiga. Då, såsom ovan nämnts, försvarsutredningen kommer att pröva frågan om de värnpliktigas ekonomiska och sociala förhållanden torde ifrågavarande motioner icke böra påkalla någon riksdagens åtgärd.

I motionerna I: 376 och II: 453 har föreslagits att utbildningspremie måtte utgå även till annat värnpliktigt befäl än det, som genomgått befälsutbildning i samband med värnpliktstjänstgöring eller anställts i arméns reserv. Då frågan om frivilligutbildningens förhållanden torde komma att behandlas av den under punkten 178 nämnda utredningen, torde ej heller dessa motioner böra föranleda åtgärd från riksdagens sida.

Utskottet hemställer,

I. att motionerna I: 154 och II: 205, i vad de avser minskad medelsförbrukning under budgetåret 1966/67, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

II. att motionerna I: 154 och II: 205, i vad de avser införande av tvåstegsförfarande, icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att motionerna I: 35 och II: 63 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

IV. att motionerna I: 52 och II: 88 icke må av riksdagen bifallas;

V. att motionerna I: 71 och II: 106 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VI. att motionerna I: 157 och II: 208 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

VII. att motionerna I: 376 och II: 453 icke må av riksdagen bifallas;

VIII. att motionen I: 260 icke må av riksdagen bifallas;

IX. att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört i anledning av vad i statsrådsprotokollet uttalats rörande ramen för det militära försvaret m. m.;

X. att riksdagen må för budgetåret 1966/67 medge att, om värnpliktiga av beredskapskäl inkallas till repetitionsövning eller däremot svarande övning av större omfattning eller beredskapsövning eller av samma skäl andra särskilda åtgärder måste vidtas, följande under riksstatsens fjärde huvudtitel uppförda, av riksdagen maximerade anslag, nämligen Armén: Övningar m.m., Underhåll av tygmateriel m.m., Marinen:

Övningar m.m., Underhåll av fartyg m.m., Flygvapnet: Övningar m.m. samt Drift och underhåll av flygmateriel m.m., får överskridas enligt Kungl. Maj:ts bestämmande;

XI. att riksdagen må medge att de för budgetåret 1962/63 anvisade reservationsanslagen Vissa beredskapsåtgärder m.m. och Utredningar rörande förflyttning av vissa förband från Järvafältet m.m. får disponeras även under budgetåret 1966/67.

DRIFTBUDGETEN

Fjärde huvudtiteln

Försvarsdepartementet m.m.

2:o) **Försvarsdepartementet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 1, s. 26 och 27), vilket innebär en ökning av anslaget med 905 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarsdepartementet i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarsdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöning till departementschefen, <i>förslagsvis</i> ...	85 000
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 000 000
3. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	115 000
4. Ersättningar till expertis och tillfällig arbetskraft, <i>förslagsvis</i>	425 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 300 000
	Summa kr. 3 925 000

c) till *Försvarsdepartementet: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 925 000 kr.

3:o) **Försvarsdepartementet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 2, s. 27), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsdepartementet: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 650 000 kr.

4:o) **Vissa nämnder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 3, s. 28), vilket innebär en ökning av anslaget med 125 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa nämnder m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 575 000 kr.

5:o) **Kommittéer m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 4, s. 28 och 29), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 450 000 kr.

6:o) **Extra utgifter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 5, s. 29), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.

Armén

7:o) **Arméstaben: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 1, s. 30—34), hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för arméstaben i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för arméstaben, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	5 650 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	500 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	3 180
4. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	1 213 820
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	2 833 000
	<hr/>
Summa kr.	10 200 000

c) till *Arméstaben: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 200 000 kr.

8:o) **Arméstaben: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 2, s. 34 och 35) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arméstaben: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kr.

9:o) **Armén: Avlöningar till personal på reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 4, s. 36), vilket innebär en ökning av anslaget med 80 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal på reservstat* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 180 000 kr.

10:o) **Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 5, s. 36 och 37), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 800 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till personal i arméns reserver m. fl.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 14 900 000 kr.

11:o) **Armén: Avlöningar till viss arbetarpersonal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 6, s. 37), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar till viss arbetarpersonal* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 23 000 000 kr.

12:o) **Armén: Avlöningar m. m. till värnpliktiga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 7, s. 37 och 38), innebärande en minskning av anslaget med 5 000 000 kr., hemställer utskottet under hänvisning till vad under punkten 1 anförts,

att riksdagen må till *Armén: Avlöningar m. m. till värnpliktiga* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 87 000 000 kr.

13:o) **Armén: Sjukvård m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 8, s. 38 och 39), vilket innebär en ökning av anslaget med 4 475 000 kr. främst på grund av de beslutade förändringarna i förbandssjukvårdens organisation, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 100 000 kr.

14:o) **Armén: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 9, s. 39 och 40), vilket innebär en ökning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 14 300 000 kr.

15:o) **Armén: Rekryteringskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 10, s. 40), vilket innebär en ökning av anslaget med 60 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Rekryteringskostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

16:o) **Armén: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 11, s. 40 och 41), vilket innebär en minskning av anslaget med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Bränsle m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 20 300 000 kr.

17:o) **Armén: Renhållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 12, s. 41 och 42), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Renhållning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 000 kr.

18:o) **Armén: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 13, s. 42), vilket innebär en minskning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Telefon m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 650 000 kr.

19:o) **Armén: Tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 14, s. 42 och 43), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Tvätt* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr.

20:o) **Armén: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 15, s. 43 och 44), vilket innebär en ökning av anslaget med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 400 000 kr.

21:o) **Armén: Mathållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 16, s. 44 och 45), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Mathållning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 56 000 000 kr.

22:o) **Armén: Furagering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt

B 17, s. 46 och 47), vilket innebär en ökning av anslaget med 900 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Furagering* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 100 000 kr.

23:o) **Armén: Övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 18, s. 47—50), vilket innebär en ökning av anslaget med 14 925 000 kr. beroende bl. a. på att kostnaderna för övertidsersättningar och förbandsövningstillägg överflyttats från annat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Övningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 62 000 000 kr.

24:o) **Armén: Förhyrning av motorfordon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 19, s. 51), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Förhyrning av motorfordon m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 9 300 000 kr.

25:o) **Armén: Beklädnad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 20, s. 51—54), vilket innebär en minskning av anslaget med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Armén: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 59 000 000 kr.,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att utöver anslaget beställningar av beklädnadsmateriel för krigsorganisationen får läggas ut inom en kostnadsram av 18 000 000 kr.,

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att utöver anslaget beställningar av beklädnadsmateriel för fredsbruk får läggas ut inom en kostnadsram av 10 000 000 kr.

26:o) **Armén: Inventarier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 21, s. 54—56), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 500 000 kr., varav 135 000 kr. för anskaffning av viss utrustning för krigsmaktens vattenförsörjning i krig, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Inventarier m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 16 000 000 kr.

27:o) **Armén: Sjukvårdsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 22, s. 56—58), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 6 000 000 kr.

28:o) **Armén: Ökning av drivmedelslagringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 23, s. 58), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Ökning av drivmedelslagringen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

29:o) **Armén: Drivmedelsutrustning.** Kungl. Maj:t har (punkt B 24, s. 58 och 59) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 100 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 3 800 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Strandberg* (I: 156) och den andra inom andra kammaren av herrar *Edlund* och *Oskarson* (II: 206), har hemställts att riksdagen med avslag på vad Kungl. Maj:t föreslagit under arméns anslag till drivmedelsutrustningar, tygmateriel och underhåll av tygmateriel måtte besluta att nämnda utgiftsändamål, vilka direkt sammanhänger med utflyttningen av I 1 och Ing 1, skall bestridas av medel som anvisas utanför det militära försvarets kostnadsram.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 206.

Utskottet. 1963 års riksdag beslöt i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag att samtliga med Svea livgardes (I 1) och Svea ingenjörregementes (Ing 1) förflyttning förenade kostnader och andra kostnader, som kunde uppkomma genom bortflyttning av militär verksamhet från Järvafältet, skulle beräknas utanför den kostnadsram som intill den 1 juli 1967 gäller för det militära försvaret. Försvarets intendenturverk har föreslagit, att kostnader till följd av de båda regementenas utflyttning till nya förläggningsplatser skola till ett belopp av 50 000 kr. under förevarande anslag bestridas utom ramen för det militära försvaret. Arméförvaltningen har föreslagit, att kostnader till ett belopp av 3 500 000 kr. under anslaget Anskaffning av tygmateriel m. m. och 500 000 kr. under anslaget Underhåll av tygmateriel m. m. skola bestridas på enahanda sätt. Departementschefen har förklarat sig icke kunna biträda nämnda förslag.

Enligt vad utskottet erfarit grundar sig departementschefens och Kungl. Maj:ts ställningstagande på att vissa i samband med flyttningen aktualiserade kostnader icke äro orsakade av flyttningen utan skulle ha uppkommit även om förbanden skolat kvarligga. De av motionärerna åsyftade kostnaderna ha bedömts vara av sådan karaktär. Utskottet finner övervägande skäl tala för att godta Kungl. Maj:ts bedömning och avstyrker

sålunda motionerna I: 156 och II: 206. Beträffande anslagen Anskaffning av tygmateriel m. m. och Underhåll av tygmateriel m. m. gör utskottet hemställan under vederbörliga punkter i det följande.

Utskottet hemställer,

a) att riksdagen må till *Armén: Drivmedelsutrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 100 000 kr.;

b) att motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, icke må av riksdagen bifallas.

30:o) **Armén: Drivmedelsförråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 25, s. 59 och 60), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kr.

31:o) **Armén: Remontering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 26, s. 60—62), vilket innebär en ökning av anslaget med 299 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Remontering* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

32:o) **Armén: Uttagning av hästar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 27, s. 62), vilket innebär en ökning av anslaget med 15 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Uttagning av hästar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kr.

33:o) **Armén: Veterinärvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 28, s. 62 och 63), vilket innebär en ökning av anslaget med 90 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Veterinärvård* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 190 000 kr.

34:o) **Armén: Hundväsendet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 29, s. 64), vilket innebär en ökning av anslaget med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armén: Hundväsendet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

35:o) **Anskaffning av tygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt B 30, s. 65—69) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen föreslagen kostnadsram för tygmaterielanskaffning vid armén under bud-

getåren 1966/73, dels bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att beställningar av tygmateriel m. m. får läggas ut inom en kostnadsram av 485 milj. kr., dels ock till Anskaffning av tygmateriel m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 534 163 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 457 500 000 kr.

I de under punkten 29 nämnda likalydande motionerna I: 156 av herr *Strandberg* och II: 206 av herrar *Edlund* och *Oskarson* har, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen med avslag på vad Kungl. Maj:t under förevarande anslag härutinnan föreslagit måtte besluta att kostnader under anslaget vilka direkt sammanhänger med utflyttningen av I 1 och Ing 1 skall bestridas av medel som anvisas utanför det militära försvarets kostnadsram.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 206.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 29 och då utskottet icke har något att invända mot Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

I. att riksdagen må

a) godkänna den enligt statsrådsprotokollet föreslagna kostnadsramen för tygmaterielanskaffning vid armén under budgetåren 1966/73,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att beställningar av tygmateriel m. m. får läggas ut inom en kostnadsram av 485 000 000 kr.,

c) till *Anskaffning av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 534 163 000 kr.;

II. att motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, icke må av riksdagen bifallas.

36:o) **Underhåll av tygmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt B 31, s. 70—72) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 106 900 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 94 193 000 kr.

I de under punkten 29 nämnda likalydande motionerna I: 156 av herr *Strandberg* och II: 206 av herrar *Edlund* och *Oskarson* har, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen med avslag på vad Kungl. Maj:t under förevarande anslag härutinnan föreslagit måtte besluta att kostnader under anslaget vilka direkt sammanhänger med utflyttningen av I 1 och Ing 1 skall

bestridas av medel som anvisas utanför det militära försvarets kostnadsram. Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 206.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 29 och då utskottet icke har något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer utskottet,

a) att riksdagen må till *Underhåll av tygmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 106 900 000 kr.;

b) att motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, icke må av riksdagen bifallas.

37:o) **Järnvägskrigsbromateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 32, s. 72 och 73), vilket innebär en ökning av anslaget med 210 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Järnvägskrigsbromateriel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 310 000 kr.

38:o) **Uttagning av motorfordon och motorredskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 33, s. 73 och 74), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uttagning av motorfordon och motorredskap* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

39:o) **Hemvärnet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt B 34, s. 74 och 75) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för hemvärnet, att tillämpas tills vidare fr.o.m. budgetåret 1966/67, dels till Hemvärnet: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 315 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 293 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Isacson* (I: 372) och den andra inom andra kammaren av herr *Svensson* i Vä m. fl., (II: 458), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att höjda arvoden må utgå till kretshemvärns-, hemvärnschefer och hemvärnskompanichefer samt hemvärnsadjutanter i enlighet med förslag av rikshemvärnschefen samt vidta härför erforderlig uppräknings av förevarande anslag,

dels ock en inom andra kammaren av herrar *Oskarson* och *Thylén* väckt motion (II: 451), vari hemställts, såvitt nu är i fråga, att förevarande anslag måtte för budgetåret 1966/67 uppföras med 1 692 000 kr.

Beträffande motiveringarna för yrkandena hänvisas till motionerna II: 458 och II: 451.

Utskottet. Chefen för armén har ansett, att arvodena till kretshemvärns-, hemvärnschefer och hemvärnskompanichefer böra uppräknas med 20 %. Vidare upprepar chefen för armén rikshemvärnschefens förslag om arvoden till adjutanter till hemvärnschefer.

Med hänsyn till hemvärnets betydelsefulla uppgifter anser utskottet liksom motionärerna angeläget, att hemvärnets befäl tillerkännas arvoden i enlighet med arméchefens förslag. Arvodena till kretshemvärns-, hemvärnschefer och hemvärnskompanichefer böra alltså ökas med 20 procent; dessutom böra införas arvoden om 300 kronor till adjutanter till hemvärnschefer. För ändamålet erforderliga medel torde få disponeras genom överskridande av anslaget. Förslaget medför en utgiftsökning av ca 377 000 kr. Syftet i motionerna I: 372 och II: 458 samt II: 451, sistnämnda motion såvitt nu är i fråga, torde härigenom bli tillgodosett.

Vad departementschefen i övrigt anfört och föreslagit föranleder ingen erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för hemvärnets, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	244 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	147 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	858 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	66 000

Summa kr. 1 315 000

b) till *Hemvärnets*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 315 000 kr.;

II. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 372 och II: 458 samt II: 451, sistnämnda motion såvitt nu är i fråga, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande arvoden till hemvärnsbefäl.

40:o) **Hemvärnets Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 35, s. 76 och 77), vilket innebär en minskning av anslaget med 141 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Hemvärnets*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 906 000 kr.

41:o) **Hemvärnet: Övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 36, s. 77 och 78), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Hemvärnet: Övningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 025 000 kr.

42:o) **Hemvärnet: Intendenturmateriel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt B 37, s. 78 och 79) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 685 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 125 000 kr.

I den under punkten 39 nämnda motionen II: 451 av herrar *Oskarson* och *Thylén* har, såvitt nu är i fråga, hemställts att förevarande anslag måtte för budgetåret 1966/67 uppföras med 1 980 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen.

Utskottet. Under innevarande budgetår överförs 21 000 fältuniformer m/58 till hemvärnet. Kostnaderna härför, 1 680 000 kr., föreslås av Kungl. Maj:t skola fördelas lika mellan budgetåren 1966/69. Med i övrigt oförändrat anslag bör enligt departementschefen under nästa budgetår kunna anskaffas ytterligare inemot 4 000 fältuniformer. Motionärerna ha föreslagit en medelsanvisning, som skulle medge att därutöver 3 500 fältuniformer kunde anskaffas under nästa budgetår.

Med hänsyn till att anslaget av Kungl. Maj:t föreslås ökat från 1 125 000 kr. till 1 685 000 kr. eller med omkring 50 % samt till att under innevarande budgetår torde kunna tillföras hemvärnet omkring 25 000 fältuniformer, varav 21 000 genom särskild överföring från intendenturverkets förråd, finner utskottet icke skäl att biträda motionärernas yrkande. Motionen II: 451, såvitt nu är i fråga, avstyrkes sålunda.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II: 451, såvitt nu är i fråga, till *Hemvärnet: Intendenturmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 685 000 kr.

43:o) **Hemvärnet: Tygmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt B 38, s. 79 och 80), vilket innebär en ökning av anslaget med 265 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Hemvärnet: Tygmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 400 000 kr.

Marinen

44:o) **Marinstaben: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 1, s. 81—84), hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för marinstaben i enlighet med vad i statsverkspropositionen föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för marinstaben, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	5 670 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	240 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	1 800
4. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	470 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	2 118 200
	Summa kr. 8 500 000

c) till *Marinstaben: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 500 000 kr.

45:o) **Marinstaben: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 2, s. 84), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinstaben: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 970 000 kr.

46:o) **Marinen: Avlöningar till personal på reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 4, s. 85), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till personal på reservstat* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 140 000 kr.

47:o) **Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 5, s. 85), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till personal i marinens reserver* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr.

48:o) **Marinen: Avlöningar till viss arbetarpersonal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 6, s. 86), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar till viss arbetarpersonal* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 15 100 000 kr.

49:o) **Marinen: Avlöningar m. m. till värnpliktiga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 7, s. 86 och 87), innebärande en minskning av anslaget med 800 000 kr., hemställer utskottet under hänvisning till vad under punkten 1 anförts,

att riksdagen må till *Marinen: Avlöningar m. m. till värnpliktiga* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 17 500 000 kr.

50:o) **Marinen: Sjukvård m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 8, s. 87 och 88), vilket innebär en ökning av anslaget med 900 000 kr., varav 800 000 kr. till följd av förbandssjukvårdens omorganisation, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 270 000 kr.

51:o) **Marinen: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 9, s. 88), vilket innebär en minskning av anslaget med 425 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 115 000 kr.

52:o) **Marinen: Rekryteringskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 10, s. 88 och 89), vilket innebär en ökning av anslaget med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Rekryteringskostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 350 000 kr.

53:o) **Marinen: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 11, s. 89), vilket innebär en ökning av anslaget med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Bränsle m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

54:o) **Marinen: Renhållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 12, s. 89 och 90), vilket innebär en ökning av anslaget med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Renhållning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 900 000 kr.

55:o) **Marinen: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 13, s. 90 och 91), vilket innebär en ökning av anslaget med 30 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Telefon m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 430 000 kr.

56:o) **Marinen: Tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 14, s. 91), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Tvätt* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 400 000 kr.

57:o) **Marinen: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 15, s. 91 och 92), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 850 000 kr.

58:o) **Marinen: Mathållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 16, s. 92—94), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Mathållning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 16 600 000 kr.

59:o) **Marinen: Övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 17, s. 94 och 95), vilket innebär en ökning av anslaget med 3 350 000 kr., varvid räknats medel för övertidsersättningar och förbandsövningstillägg, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Övningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 28 850 000 kr.

60:o) **Marinen: Beklädnad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 18, s. 95 och 96), vilket innebär en minskning av anslaget med 800 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 7 050 000 kr.

61:o) **Marinen: Inventarier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 19, s. 97 och 98), vilket innebär en ökning av anslaget med 700 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Inventarier m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 900 000 kr.

62:o) **Marinen: Sjukvårdsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 20, s. 98 och 99), vilket innebär en ökning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 600 000 kr.

63:o) **Marinen: Ökning av drivmedelslagringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 21, s. 99 och 100), enligt vilket medlen avses att fylla upp nya lagringsutrymmen enligt en inom försvarets intendenturverk uppgjord plan för budgetåren 1966/69, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Ökning av drivmedelslagringen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

64:o) **Marinen: Drivmedelsutrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 22, s. 100), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Drivmedelsutrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 475 000 kr.

65:o) **Marinen: Drivmedelsförråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 23, s. 100 och 101), vilket innebär en ökning av anslaget med 180 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 320 000 kr.

66:o) **Marinen: Materialförråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 24, s. 101), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Materialförråd m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 275 000 kr.

67:o) **Marinen: Hundbevakningstjänsten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 25, s. 101 och 102), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinen: Hundbevakningstjänsten* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kr.

68:o) **Anskaffning av fartygsmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 26, s. 102—108), vilket innebär en ökning av anslaget med 28 795 000 kr., hemställer utskottet med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må

a) godkänna den enligt statsrådsprotokollet föreslagna kostnadsramen för anskaffning av fartygsmateriel m. m. vid marinen under budgetåren 1966/73,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att beställningar av fartygsmateriel m. m. får läggas ut inom en kostnadsram av 275 000 000 kr.,

c) till *Anskaffning av fartygsmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 240 095 000 kr.

69:o) **Underhåll av fartyg m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 27, s. 108—110), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 930 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Underhåll av fartyg m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 72 000 000 kr.

70:o) **Anskaffning av vissa maskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt C 28, s. 110 och 111), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anskaffning av vissa maskiner m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 850 000 kr.

71:o) **Bidrag till sjövärnskåren.** Kungl. Maj:t har (punkt C 29, s. 111) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 585 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Yngve Nilsson* och *Svenungsson* (I: 373) och den andra inom andra

kammaren av herr *Thylén m. fl.*, (II: 459) har hemställts att riksdagen måtte besluta öka förevarande anslag till 625 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 459.

Utskottet. Då frågan om sjövärnskårens verksamhet torde komma att behandlas av den under punkten 178 nämnda utredningen får utskottet, under hänvisning till vad utskottet anfört under sagda punkt, avstyrka de föreliggande motionerna.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 373 och II: 459, till *Bidrag till sjövärnskåren* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.

Flygvapnet

72:o) **Flygstaben: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 1, s. 112—115), hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa personalförteckning för flygstaben i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för flygstaben, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	7 100 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	230 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	9 800
4. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	610 200
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	3 550 000
	<hr/>
Summa kr.	11 500 000

c) till *Flygstaben: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 11 500 000 kr.

73:o) **Flygstaben: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 2, s. 116), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygstaben: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 025 000 kr.

74:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal på reservstat.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 4, s. 117), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar till personal på reservstat* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kr.

75:o) **Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 5, s. 117), vilket innebär en minskning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar till personal i flygvapnets reserv* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kr.

76:o) Flygvapnet: Avlöningar till viss arbetarpersonal. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 6, s. 117 och 118), vilket innebär en ökning av anslaget med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar till viss arbetarpersonal* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kr.

77:o) Flygvapnet: Avlöningar m. m. till värnpliktiga. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 7, s. 118), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet under hänvisning till vad under punkten 1 anförts,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Avlöningar m. m. till värnpliktiga* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 15 000 000 kr.

78:o) Flygvapnet: Tjänstepremier m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 8, s. 119), vilket innebär en ökning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Tjänstepremier m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 300 000 kr.

79:o) Flygvapnet: Sjukvård m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 9, s. 119 och 120), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 175 000 kr., varav 1 000 000 kr. till följd av förbandssjukvårdens omorganisation, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 250 000 kr.

80:o) Flygvapnet: Reseersättningar m. m. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 10, s. 120), vilket innebär en ökning av anslaget med 425 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

81:o) Flygvapnet: Rekryteringskostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 11, s. 120 och 121), vilket innebär en ökning av anslaget med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Rekryteringskostnader*

för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 425 000 kr.

82:o) **Flygvapnet: Bränsle m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 12, s. 121), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Bränsle m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 200 000 kr.

83:o) **Flygvapnet: Renhållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 13, s. 121 och 122), vilket innebär en ökning av anslaget med 600 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Renhållning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 600 000 kr.

84:o) **Flygvapnet: Telefon m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 14, s. 122 och 123), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 750 000 kr., varav 500 000 kr. för att möjliggöra vissa beredskapsåtgärder, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Telefon m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 6 700 000 kr.

85:o) **Flygvapnet: Tvätt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 15, s. 123 och 124), vilket innebär en ökning av anslaget med 400 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Tvätt* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kr.

86:o) **Flygvapnet: Övriga expenser m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 16, s. 124 och 125), vilket innebär en ökning av anslaget med 180 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Övriga expenser m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 680 000 kr.

87:o) **Flygvapnet: Mathållning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 17, s. 125 och 126), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Mathållning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 14 200 000 kr.

88:o) **Flygvapnet: Övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 18, s. 126—129), vilket innebär en ökning av anslaget med

3 000 000 kr., varvid räknats medel för övertidsersättningar och förbandsövningstillägg, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Övningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 13 000 000 kr.

89:o) **Flygvapnet: Beklädnad m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 19, s. 129—131), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 700 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Beklädnad m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 12 200 000 kr.

90:o) **Flygvapnet: Inventarier m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 20, s. 131 och 132), vilket innebär en ökning av anslaget med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Inventarier m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.

91:o) **Flygvapnet: Sjukvårdsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 21, s. 133), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 750 000 kr.

92:o) **Flygvapnet: Ökning av drivmedelslagringen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 22, s. 133), vilket innebär en minskning av anslaget med 400 000 kr., hemställer utskottet, under erinran om att kostnadsberäkningen är grundad på en inom försvarets intendenturverk uppgjord plan för drivmedelslagringen under budgetåren 1966/73,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Ökning av drivmedelslagringen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kr.

93:o) **Flygvapnet: Drivmedelsutrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 23, s. 134), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Drivmedelsutrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 510 000 kr.

94:o) **Flygvapnet: Drivmedelsförråd m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 24, s. 134), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Drivmedelsförråd m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 7 000 000 kr.

95:o) **Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 25, s. 135), vilket innebär en ökning av anslaget med 17 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygvapnet: Hundbevakningstjänsten* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kr.

96:o) **Anskaffning av flygmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 26, s. 135—141), vilket innebär en minskning av anslaget med 27 745 000 kr., hemställer utskottet med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må

a) godkänna den enligt statsrådsprotokollet föreslagna kostnadsramen för flygmaterielanskaffning vid flygvapnet under budgetåren 1966/73,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att beställningar av flygmateriel m. m. får läggas ut inom en kostnadsram av 1 050 000 000 kr.,

c) till *Anskaffning av flygmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 015 250 000 kr.

97:o) **Drift och underhåll av flygmateriel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 27, s. 141—145), vilket innebär en ökning av anslaget med 50 000 000 kr., hemställer utskottet, som liksom departementschefen finner kostnadsutvecklingen under anslaget vara oroande,

att riksdagen må till *Drift och underhåll av flygmateriel m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 265 000 000 kr.

98:o) **Understöd åt segelflygverksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt D 28, s. 145), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt segelflygverksamhet m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

Gemensamma staber

99:o) **Försvarsstaben: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 1, s. 146—149), vilket innebär en ökning av anslaget med 490 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarsstaben i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarsstaben, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6 475 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	785 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	77 700
4. Ersättningar till särskilt tillkallade sakkunniga	75 000
5. Särskilda löneförmåner för försvarsattachéer och biträdande försvarsattachéer:	
a) Utlandstillägg, <i>förslagsvis</i>	310 000
b) Representationsbidrag	310 000
c) Särskilda förmåner i övrigt, <i>förslagsvis</i>	275 000
6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 612 300
	Summa kr. 10 920 000

c) till *Försvarsstaben: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 920 000 kr.

100:o) **Försvarsstaben: Särskilda avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 2, s. 149 och 150), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Särskilda avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 700 000 kr.

101:o) **Försvarsstaben: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 3, s. 150 och 151), vilket innebär en ökning av anslaget med 250 000 kr., varav 135 000 kr. för förhyrd datamaskintid, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 960 000 kr.

102:o) **Försvarsstaben: Särskilda omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 4, s. 151), vilket innebär en ökning av anslaget med 840 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Särskilda omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 300 000 kr.

103:o) **Försvarsstaben: Övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 5, s. 151 och 152), vilket innebär en minskning av anslaget med 344 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Övningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kr.

104:o) **Försvarsstaben: Vissa bostadskostnadsersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt E 6, s. 152), vilket innebär en minskning av anslaget med 85 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsstaben: Vissa bostadskostnadsersättningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 380 000 kr.

Centrala förvaltningsmyndigheter m.m.

105:o) **Försvarets civilförvaltning: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 1, s. 153 och 154), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarets civilförvaltning i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarets civilförvaltning, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 822 000
2. Avlöning till pensionerad personal i arvodes- tjänst, <i>förslagsvis</i>	23 800
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	4 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	4 150 000
	<hr/> Summa kr. 7 000 000

c) till *Försvarets civilförvaltning*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 7 000 000 kr.

106:o) *Försvarets civilförvaltning*: **Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 2, s. 155), vilket innebär en minskning av anslaget med 60 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets civilförvaltning*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 840 000 kr.

107:o) *Försvarets sjukvårdsstyrelse*: **Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 3, s. 155—158), vilket innebär en ökning av anslaget med 400 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarets sjukvårdsstyrelse i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarets sjukvårdsstyrelse, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	840 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes- tjänst, <i>förslagsvis</i>	127 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	53 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	1 280 000
	<hr/> Summa kr. 2 300 000

c) till *Försvarets sjukvårdsstyrelse*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 300 000 kr.

108:o) **Försvarets sjukvårdsstyrelse: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 4, s.158 och 159), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., varav 130 000 kr. för kostnader för datamaskiner m. m., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets sjukvårdsstyrelse: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kr.

109:o) **Fortifikationsförvaltningen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 5, s. 159—163), vilket innebär en minskning av anslaget med 125 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för fortifikationsförvaltningen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för fortifikationsförvaltningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 062 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	415 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	47 600
4. Avlöningar till personal för fortifikatorisk krigs-planläggning, <i>förslagsvis</i>	550 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	8 500 400
	Summa kr. 10 575 000

c) till *Fortifikationsförvaltningen: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 10 575 000 kr.

110:o) **Fortifikationsförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 6, s. 163 och 164), vilket innebär en ökning av anslaget med 280 000 kr., varav 142 000 kr. för reseersättningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortifikationsförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 580 000 kr.

111:o) **Försvarets intendenturverk: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 7, s. 164—168), vilket innebär en ökning av anslaget med 450 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarets intendenturverk i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarets intendenturverk, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 600 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	565 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	2 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	4 283 000
	Summa kr. 8 450 000

c) till *Försvarets intendenturverk: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 450 000 kr.

112:o) **Försvarets intendenturverk: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 8, s. 168 och 169), vilket innebär en ökning av anslaget med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets intendenturverk: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 820 000 kr.

113:o) **Arméförvaltningen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 10, s. 169—174), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för arméförvaltningen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för arméförvaltningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	8 635 000
---	-----------

2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes- tjänst, <i>förslagsvis</i>	525 000
3. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	600 000
4. Avlöningar till annan personal än tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 200 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	23 040 000
	Summa kr. 34 000 000

c) till *Arméförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 34 000 000 kr.

114:o) **Arméförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 11, s. 174 och 175), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 750 000 kr., varav 1 500 000 kr. avser kostnader för datamaskiner, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arméförvaltningen*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 4 450 000 kr.

115:o) **Marinförvaltningen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 13, s. 175—179), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för marinförvaltningen i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för marinförvaltningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	5 600 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes- tjänst, <i>förslagsvis</i>	400 000
3. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	220 000
4. Avlöningar till annan personal än tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	335 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	13 545 000
	Summa kr. 20 100 000

c) till *Marinförvaltningen*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 20 100 000 kr.

116:o) **Marinförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts

förslag (punkt F 14, s. 179 och 180), vilket innebär en minskning av anslaget med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 365 000 kr.

117:o) **Marinförvaltningen: Datamaskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 15, s. 180 och 181), vilket innebär en ökning av anslaget med 625 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinförvaltningen: Datamaskiner m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 225 000 kr.

118:o) **Flygförvaltningen: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 16, s. 182—185), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 000 000 kr., varav 300 000 kr. för extra personal vid elektro- och underhållsavdelningarna för uppgifter i samband med övergången till ny regional ledningsorganisation, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för flygförvaltningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6 685 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	100 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	10 000
4. Avlöningar till tillfälligt anställd personal	1 700 000
5. Avlöningar till annan personal än tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	3 100 000
6. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	33 405 000
Summa kr.	45 000 000

b) till *Flygförvaltningen: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 45 000 000 kr.

119:o) **Flygförvaltningen: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 17, s. 186), vilket innebär en minskning av anslaget med 290 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygförvaltningen: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kr.

120:o) **Flygförvaltningen: Datamaskiner m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt F 18, s. 186 och 187), vilket innebär en ökning av anslaget med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygförvaltningen: Datamaskiner m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 300 000 kr.

Institutioner m.m.

121:o) **Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 1, s. 188—193), vilket innebär en ökning av anslaget med 400 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarets forskningsanstalt i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarets forskningsanstalt, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	4 580 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	23 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	13 997 000
	<hr/>
	Summa kr. 18 600 000

c) till *Försvarets forskningsanstalt: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 18 600 000 kr.

122:o) **Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 2, s. 193), vilket innebär en ökning av anslaget med 950 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets forskningsanstalt: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 515 000 kr.

123:o) **Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 3, s. 194 och 195), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 700 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Försvarets forskningsanstalt: Viss forskningsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 000 kr.,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att medge att därutöver beställningar av materiel för försvarets forskningsanstalts verksamhet får läggas ut inom en kostnadsram av 6 000 000 kr.

124:o) **Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 4, s. 195), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets forskningsanstalt: Engångsanskaffning av viss utrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kr.

125:o) **Försvarets radioanstalt: Avlöningar. Försvarets radioanstalt: Omkostnader. Försvarets radioanstalt: Anskaffning och underhåll av materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna G 5—G 7, s. 195 och 196), vilka innebär ökning av anslagen med respektive 1 150 000 kr., 448 000 kr. och 450 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1966/67 anvisa

a) till *Försvarets radioanstalt: Avlöningar* ett förslagsanslag av 17 850 000 kr.,

b) till *Försvarets radioanstalt: Omkostnader* ett förslagsanslag av 3 940 000 kr.,

c) till *Försvarets radioanstalt: Anskaffning och underhåll av materiel* ett reservationsanslag av 4 800 000 kr.

126:o) **Krigsarkivet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 8, s. 196 och 197), vilket innebär en ökning av anslaget med 60 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för krigsarkivet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	190 000
2. Avlöning till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	16 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	900

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	573 100
	Summa kr. 780 000

b) till **Krigsarkivet: Avlöningar** för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 780 000 kr.

127:o) **Krigsarkivet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 9, s. 197 och 198), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Krigsarkivet: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 58 000 kr.

128:o) **Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 10, s. 198), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Krigsarkivet: Samlingars konservering m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 kr.

129:o) **Krigsarkivet: Inredning av vissa arkivaliemagasin.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 11, s. 198), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Krigsarkivet: Inredning av vissa arkivaliemagasin* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 kr.

130:o) **Armémuseum: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 12, s. 199 och 200), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för armémuseum, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	220 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	15 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	2 400
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	142 600
	Summa kr. 380 000

b) till *Armémuseum: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 380 000 kr.

131:o) **Armémuseum: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 13, s. 200), vilket innebär en ökning av anslaget med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armémuseum: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 94 000 kr.

132:o) **Armémuseum: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 14, s. 200 och 201), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Armémuseum: Samlingars konservering m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 25 000 kr.

133:o) **Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt G 15, s. 201 och 202) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 105 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 80 000 kr.

I en inom andra kammaren av herr *Nyberg* väckt motion (II:4) har hemställts att riksdagen måtte besluta att inrätta en tjänst för konservator i Ae 13 vid marinmuseet i Karlskrona samt i följd därav räkna upp förevarande anslag med 20 412 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen.

Utskottet. Marinförvaltningen har återkommit med tidigare framfört förslag om att marinmuseet skall tillföras en tjänst för konservator i Ae 13 på grund av att museets materialbestånd ökat. Departementschefen har förklarat sig icke vara beredd att tillstyrka någon personalförändring under anslaget för nästa budgetår.

I motionen II:4 har yrkats i enlighet med marinförvaltningen.

Utskottet finner icke tillräcklig anledning föreligga att frångå departementschefens ställningstagande. Motionen II:4 avstyrkes alltså.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionen II:4,

a) godkänna följande avlöningsstat för marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

Avlöningar till icke-ordinarie personal 130 000

Särskilda uppbördsmedel

Inträdesavgifter m. m. 25 000

Nettoutgift kr. 105 000

b) till *Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 105 000 kr.

134:o) **Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 16, s. 202), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 22 000 kr.

135:o) **Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Samlingars konservering m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 17, s. 202), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Marinmuseet och modellkammaren i Karlskrona: Samlingars konservering m.m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kr.

136:o) **Militärpsykologiska institutet: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 18, s. 203 och 204), vilket innebär en ökning av anslaget med 46 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för militärpsykologiska institutet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	45 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	30 000

3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	240 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	630 000
	Summa kr. 945 000

b) till *Militärpsykologiska institutet*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 945 000 kr.

137:o) **Militärpsykologiska institutet: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 19, s. 204 och 205), vilket innebär en ökning av anslaget med 63 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärpsykologiska institutet*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 240 000 kr.

138:o) **Centrala värnpliktsbyrån: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 20, s. 205—207), vilket innebär en ökning av anslaget med 370 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för centrala värnpliktsbyrån i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats,

b) godkänna följande avlöningsstat för centrala värnpliktsbyrån, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	370 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	200 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	3 180
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	1 146 820
	Summa kr. 1 720 000

c) till *Centrala värnpliktsbyrån*: *Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 720 000 kr.

139:o) **Centrala värnpliktsbyrån: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 21, s. 207 och 208), vilket innebär en ökning av anslaget med 190 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Centrala värnpliktsbyrån*: *Omkost-*

nader för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 685 000 kr.

140:o) **Militärapoteket: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 22, s. 209—211), vilket innebär en minskning av anslaget med 175 000 kr., delvis på grund av ändrad kostnadsredovisning i fråga om läkemedel för krigsutrustningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för militärapoteket, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Utgifter

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	125 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	33 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	10 600
4. Avlöningar till tillfälligt anställd personal, <i>förslagsvis</i>	1 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	1 861 400
	<hr/>
	Summa kr. 2 031 000

Särskilda uppbördsmedel

1. Överskott på förrådstitel	1 420 000
2. Inkomster av särskilda läkemedelsleveranser ...	111 000
	<hr/>
	Nettoutgift kr. 500 000

b) till *Militärapoteket: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kr.

141:o) **Militärapoteket: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 23, s. 211—213), vilket innebär en minskning av anslaget med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärapoteket: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kr.

142:o) **Försvarets sjukvårdsförråd: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 24, s. 213 och 214), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets sjukvårdsförråd, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

U t g i f t e r

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	27 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	90 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	50 000
4. Avlöningar till tillfälligt anställd personal, <i>förslagsvis</i>	38 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	775 000
	Summa kr. 980 000

Särskilda uppbördsmedel

Ersättning från Norrbottens läns landsting för lön åt viss personal vid läkemedelscentralen i Boden	110 000
	Nettoutgift kr. 870 000

b) till *Försvarets sjukvårdsförråd*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 870 000 kr.

143:o) **Försvarets sjukvårdsförråd: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 25, s. 214 och 215), vilket innebär en ökning av anslaget med 13 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets sjukvårdsförråd: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kr.

144:o) **Försvarets tandvård: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 26, s. 215 och 216), vilket innebär en ökning av anslaget med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets tandvård, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	3 000 000
	Summa kr. 3 000 000

b) till *Försvarets tandvård: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

145:o) **Försvarets tandvård: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 27, s. 216 och 217), vilket innebär en ökning av anslaget med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets tandvård: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 380 000 kr.

146:o) **Militärmedicinska undersökningscentralen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 28, s. 217), vilket innebär en ökning av anslaget med 45 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärmedicinska undersökningscentralen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

147:o) **Militärmusiken: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 29, s. 218 och 219), vilket innebär en ökning av anslaget med 400 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för militärmusiken, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	11 890 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	27 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 183 000

Summa kr. 14 100 000

b) till *Militärmusiken: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 14 100 000 kr.

148:o) **Militärmusiken: Reseersättningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 30, s. 219), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärmusiken: Reseersättningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 640 000 kr.

149:o) **Militärmusiken: Materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag

(punkt G 31, s. 219), vilket innebär en ökning av anslaget med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärmusiken: Materiel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 245 000 kr.

150:o) **Försvarets personalvård: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt G 31, s. 220—222) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för försvarets personalvård, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67, dels ock till Försvarets personalvård: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 038 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 960 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Eric Gustaf Peterson* och *Eric Carlsson* (I:374) och den andra inom andra kammaren av herr *Larsson* i Luttra *m. fl.* (II:449), har hemställts att riksdagen måtte besluta att inrätta en tjänst för regementsofficer i Ar 25 vid försvarets personalvårdsbyrå samt uppräknade förevarande anslag med 42 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II:449.

Utskottet. Krigsmaktens personalvårdsorganisation fick sin nuvarande utformning genom beslut av 1959 års riksdag och har efter hand utbyggt genom personalförstärkningar såväl vid staber som förband. Genom beslut av 1965 års riksdag inrättades sålunda fyra tjänster för stabskonsulent och två arvodestjänster. Utbyggnaden bör enligt departementschefen fortsätta, varför departementschefen nu räknar med medel för ytterligare två konsulenttjänster.

Under hänvisning till det anförda anser sig utskottet, som vid behandlingen av motionerna I:370 och II:445 återkommer till frågan om ökade resurser för försvarets personalvård, icke böra frångå Kungl. Maj:ts förslag.

Motionerna I:374 och II:449 avstyrkas alltså.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I:374 och II:449,

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets personalvård, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, *förslagsvis* 105 000

2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	132 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	151 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	1 650 000
	<hr/> Summa kr. 2 038 000

b) till *Försvarets personalvård*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 038 000 kr.

151:o) **Försvarets personalvård: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt G 32, s. 222), vilket innebär en ökning av anslaget med 40 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets personalvård: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 320 000 kr.

Utbildningsanstalter

152:o) **Försvvarshögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 1, s. 223—230), vilket innebär en ökning av anslaget med 140 000 kr., hemställer utskottet, under erinran om att förslaget innebär viss omorganisation av försvarshögskolan,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för försvarshögskolan i enlighet med vad i statsrådsprotokollet förordats,

b) godkänna följande avlöningsstat för försvarshögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	430 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	70 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	58 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	42 000
	<hr/> Summa kr. 600 000

c) till *Försvvarshögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kr.

153:o) **Försvarshögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 2, s. 230 och 231), vilket innebär en ökning av anslaget med 8 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarshögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kr.

154:o) **Militärhögskolan: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 3, s. 231—233), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för militärhögskolan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 765 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	170 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	461 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	754 000
	Summa kr. 4 150 000

b) till *Militärhögskolan: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 4 150 000 kr.

155:o) **Militärhögskolan: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 4, s. 233 och 234), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärhögskolan: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 670 000 kr.

156:o) **Militärhögskolan: Övningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 5, s. 234), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärhögskolan: Övningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 200 000 kr.

157:o) **Militärhögskolan: Militärhistorisk forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 6, s. 234), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Militärhögskolan: Militärhistorisk*

forskning för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kr.

158:o) **Försvarets läroverk: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 7, s. 235 och 236), vilket innebär en ökning av anslaget med 150 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets läroverk, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 000 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	9 020
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	940 980
Summa kr.	1 950 000

b) till *Försvarets läroverk: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 1 950 000 kr.

159:o) **Försvarets läroverk: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 8, s. 236 och 237), vilket innebär en ökning av anslaget med 35 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets läroverk: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 265 000 kr.

160:o) **Försvarets brevskola: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 9, s. 237 och 238), vilket innebär en ökning av anslaget med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för försvarets brevskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	85 000
2. Avlöningar till pensionerad personal i arvodes-tjänst, <i>förslagsvis</i>	18 000
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	19 000

4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	178 000
	Summa kr. 300 000

b) till *Försvarets brevkola: Avlöningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kr.

161:o) **Försvarets brevkola: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt H 10, s. 238 och 239), vilket innebär en ökning av anslaget med 4 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarets brevkola: Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 64 000 kr.

Fastighetskostnader

162:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 1, s. 240), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Slottsbyggnadernas delfond* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 17 000 kr.

163:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Beskickningsfastigheternas delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 2, s. 240), vilket innebär en ökning av anslaget med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Beskickningsfastigheternas delfond* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 240 000 kr.

164:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 3, s. 240 och 241), vilket innebär en minskning av anslaget med 58 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 206 000 kr.

165:o) **Borttagande av pansarhinder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt I 7, s. 242), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Borttagande av pansarhinder m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

Viss materielanskaffning m.m.

166:o) **Utredningar rörande tillämnade materielanskaffningar m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt J 1, s. 243—246) dels berett riksdagen tillfälle att yttra sig med anledning av vad i statsrådsprotokollet anförts om att införa tvåstegsförfarande för materielanskaffning för försvaret, dels ock föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

Utskottet. Under erinran om vad utskottet anfört under punkten 1 med anledning av Kungl. Maj:ts förslag om att införa ifrågavarande tvåstegsförfarande, hemställer utskottet, som icke har något att invända mot den äskade medelsanvisningen,

att riksdagen må till *Utredningar rörande tillämnade materielanskaffningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 000 000 kr.

167:o) **Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 2, s. 246 och 247), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

168:o) **Fortifikatorisk forskningsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 3, s. 247), vilket innebär en minskning av anslaget med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fortifikatorisk forskningsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

169:o) **Försvarsmedicinsk forskning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 4, s. 247—249), vilket innebär en ökning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsmedicinsk forskning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 300 000 kr.

170:o) **Underhåll av sjukvårdsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 5, s. 249 och 250), vilket innebär en ökning av anslaget med 125 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Underhåll av sjukvårdsmateriel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 425 000 kr.

171:o) **Signalskyddsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag

(punkt J 7, s. 250 och 251), vilket innebär en minskning av anslaget med 2 790 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Signalskyddsmateriel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kr.

172:o) **Anskaffning av fortifikatorisk materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 8, s. 251), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anskaffning av fortifikatorisk materiel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 000 000 kr.

173:o) **Anskaffning av krigskartor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 9, s. 252), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anskaffning av krigskartor* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 100 000 kr.

174:o) **Årskostnader för industriell krigsberedskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 10, s. 252 och 253), vilket innebär en minskning av anslaget med 230 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Årskostnader för industriell krigsberedskap* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 570 000 kr.

175:o) **Engångskostnader för industriell krigsberedskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 11, s. 253 och 254), vilket innebär en minskning av anslaget med 1 920 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Engångskostnader för industriell krigsberedskap* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 1 380 000 kr.

176:o) **Byggnads- och reparationsberedskapen: Övningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 12, s. 254 och 255), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnads- och reparationsberedskapen: Övningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kr.

177:o) **Byggnads- och reparationsberedskapen: Materiel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt J 13, s. 255 och 256), vilket innebär en ökning av anslaget med 500 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnads- och reparationsberedskapen: Materiel* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 3 000 000 kr.

Bidrag till frivilliga organisationer m.m.

178:o) **Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt K 1, s. 257 och 258) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 950 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 4 925 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Lundberg* och *Schött* (I: 259) och den andra inom andra kammaren av herr *Oskarson m. fl.* (II: 454), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m. för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 018 000 kr.,

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundberg* (I: 375) och den andra inom andra kammaren av herr *Oskarson m. fl.* (II: 452), i vilka hemställts a) att de arvoden som utgår till frivilligpersonal bl. a. vid utbildning för krigsplacering inom krigsmakten uppräknas till skäligt belopp samt hänförs till traktamente, b) att rätten till lön med B-avdrag utsträcks till att omfatta även utbildning inom andra grenar av totalförsvaret än krigsmakten, c) att statsmedel helt eller delvis ställs till förfogande för utbildning av B-personal.

Beträffande motiveringarna för yrkandena hänvisas till motionerna II: 454 och II: 452.

Utskottet. Riksdagen har vid flera tillfällen understrukit betydelsen av den frivilliga försvarsverksamheten och även uttalat, att hänsyn härtill borde tagas vid beräkningen och avvägningen av anslagen under fjärde huvudtiteln. I sitt av 1965 års riksdag godkända utlåtande nr 4 framhöll utskottet, att det i och för sig skulle vara motiverat att för budgetåret 1965/66 öka medeltilldelningen till de frivilliga försvarsorganisationerna utöver Kungl. Maj:ts förslag. Med hänsyn emellertid till att 1960 års värnpliktsutredning enligt sina direktiv komme att belysa möjligheterna till samordning av hemvärnets och de frivilliga försvarsorganisationernas utbildning och verksamhet i förhållande till ordinarie utbildning av värnpliktig personal ansåg utskottet sig för det dåvarande icke böra föreslå ändringar beträffande de äskade medelsanvisningarna till de frivilliga försvarsorganisationerna.

Även vid granskningen av de för budgetåret 1966/67 föreslagna anslagen till frivillig försvarsverksamhet har utskottet funnit anledning till ökning av desamma utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Utskottet har inhämtat att det uppdrag, som lämnats värnpliktsutredningen i nämnda avseende, inom kort skall överföras på en ny utredning. Denna utredning torde jämväl komma att beröra de ekonomiska förmånerna vid frivillig utbildning. Då det är angeläget, att frågan om en förbättring av frivilligpersonalens ekonomiska förhållanden bringas till snar lösning, förutsätter utskottet, att utredningen sker utan onödigt dröjsmål. Med hänsyn till det anförda anser utskottet sig icke nu böra ändra de av Kungl. Maj:t föreslagna medelsanvisningarna till de frivilliga försvarsorganisationerna. Utskottet avstyrker sålunda motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, samt I: 375 och II: 452, i vad de avse uppräknig av arvoden till frivilligpersonal.

I den del motionerna I: 375 och II: 452 avse förmåner vid utbildning av frivilligpersonal inom andra grenar av totalförsvaret än krigsmakten ha, såsom framgår av statsutskottets utlåtande 1965: 157, dessa spörsmål särskilt berörts av överbefälhavaren i hans remissyttrande över väckta motioner vid föregående års riksdag. Överbefälhavaren hade därvid efter att ha ingående redogjort för frivilligpersonalens ekonomiska förhållanden framhållit, att han hade för avsikt att vidtaga eller föreslå åtgärder för att förbättra arbetsvillkoren och för att skapa bättre förutsättningar för ökad rekrytering av avtalsbunden personal. Beträffande frågan om statsmedel för utbildning av B-personal kan nämnas att överbefälhavaren nyligen gjort framställning till Kungl. Maj:t. Det bör framhållas, att de i motionerna nämnda spörsmålen påverkas av den nya utredningen och kunna komma att bli föremål för direkt behandling av densamma. Under hänvisning till det anförda avstyrkas motionerna, såvitt nu är i fråga.

Utskottet, som icke heller i övrigt funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anför, hemställer,

a) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, samt I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknig av arvoden samt kostnader för utbildning av B-personal, till *Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 4 950 000 kr.,

b) att motionerna I: 375 och II: 452, i vad de avser rätt till lön med B-avdrag, icke må av riksdagen bifallas.

179:o) **Lottaorganisationen.** Kungl. Maj:t har (punkt K 2, s. 258 och 259) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 100 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 1 850 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels de förenämnda båda likalydande motionerna I: 259 av herrar *Lundberg* och *Schött* samt II: 454 av herr *Oskarson m. fl.*, i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Lottaorganisationen för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 337 000 kr.,

dels ock de förenämnda båda likalydande motionerna I: 375 av herr *Lundberg* och II: 452 av herr *Oskarson m. fl.*, i vilka hemställts bl. a. a) att de arvoden som utgår till frivilligpersonal bl. a. vid utbildning för krigsplacering inom krigsmakten uppräknas till skäligt belopp samt hänförs till traktamente, b) att statsmedel helt eller delvis ställs till förfogande för utbildning av B-personal.

Beträffande motiveringarna för yrkandena hänvisas till motionerna II: 454 och II: 452.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 178 finner utskottet sig böra avstyrka de föreliggande motionerna, såvitt nu är i fråga. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning, får hemställa,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 259 och II: 454 samt I: 375 och II: 452, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Lottaorganisationen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 100 000 kr.

180:o) **Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig.** Kungl. Maj:t har (punkt K 3, s. 259) föreslagit riksdagen att till ifrågasvarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 310 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 290 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels de förenämnda båda likalydande motionerna I: 259 av herrar *Lundberg* och *Schött* samt II: 454 av herr *Oskarson m. fl.*, i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 314 000 kr.,

dels ock de förenämnda båda likalydande motionerna I: 375 av herr *Lundberg* och II: 452 av herr *Oskarson m. fl.*, i vilka hemställts, bl. a. a) att de arvoden som utgår till frivilligpersonal bl. a. vid utbildning för krigsplacering inom krigsmakten uppräknas till skäligt belopp samt hänförs till traktamente, b) att statsmedel helt eller delvis ställs till förfogande för utbildning av B-personal.

Beträffande motiveringarna för yrkandena hänvisas till motionerna II: 454 och II: 452.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 178 finner utskottet sig böra avstyrka de föreliggande motionerna, såvitt nu är i fråga. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning, hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 259 och II: 454 samt I: 375 och II: 452, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga sjukvårdsväsendet* i krig för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 310 000 kr.

181:o) **Frivilliga djursjukvården i krig.** Kungl. Maj:t har (punkt K 4, s. 259 och 260) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 35 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft

dels de förenämnda båda likalydande motionerna I: 259 av herrar *Lundberg* och *Schött* samt II: 454 av herr *Oskarson m. fl.*, i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte till Frivilliga djursjukvården i krig för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 79 000 kr.,

dels ock de förenämnda båda likalydande motionerna I: 375 av herr *Lundberg* och II: 452 av herr *Oskarson m. fl.*, i vilka hemställts bl. a. a) att de arvoden som utgår till frivilligpersonal bl. a. vid utbildning för krigsplacement inom krigsmakten uppräknas till skäligt belopp samt hänförs till traktamente, b) att statsmedel helt eller delvis ställs till förfogande för utbildning av B-personal.

Beträffande motiveringarna för yrkandena hänvisas till motionerna II: 454 och II: 452.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 178 finner utskottet sig böra avstyrka de föreliggande motionerna, såvitt nu är i fråga. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning, hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag och med avslag å motionerna I: 259 och II: 454 samt I: 375 och II: 452, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga djursjukvården i krig* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 45 000 kr.

182:o) **Frivilliga skytteväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt K 5, s. 260) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 435 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 2 325 000 kr

I de under punkten 178 nämnda likalydande motionerna I: 259 av herrar *Lundberg* och *Schött* samt II: 454 av herr *Oskarson m. fl.* har, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen måtte till Frivilliga skytteväsendet för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 549 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 454.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 178 finner utskottet sig böra avstyrka de föreliggande motionerna, såvitt nu är i fråga. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning, hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga skytteväsendet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 435 000 kr.

183:o) **Bidrag till Centraförbundet Folk och Försvar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt K 6, s. 260 och 261), vilket innebär en ökning av anslaget med 20 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Centraförbundet Folk och Försvar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 380 000 kr.

184:o) **Understöd åt vissa föreningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt K 7, s. 261), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Understöd åt vissa föreningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 104 000 kr.

Övriga gemensamma ändamål

185:o) **Familjebidrag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 1, s. 262 och 263), vilket innebär en minskning av anslaget med 6 000 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Familjebidrag* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 37 000 000 kr.

186:o) **Inskrivningskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 2, s. 263), vilket innebär en ökning av anslaget med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inskrivningskostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

187:o) **Vissa specialundersökningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 3, s. 263 och 264), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa specialundersökningar m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kr.

188:o) **Reseersättningar till värnpliktiga m. fl.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 4, s. 264 och 265), vilket innebär en ökning av anslaget med 300 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reseersättningar till värnpliktiga m. fl.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 15 800 000 kr.

189:o) **Soldathemsverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt L 5, s. 265) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 200 000 kr.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Torsten Andersson m. fl.*, (I: 256) och den andra inom andra kammaren av herr *Gustafsson* i Borås *m. fl.* (II: 329), har hemställts att riksdagen måtte besluta att till Soldathemsverksamhet under budgetåret 1966/67 anvisa 250 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motionen II: 329.

Utskottet. Soldathemsutredningen har den 10 september 1965 framlagt vissa förslag rörande soldathemsverksamheten. Beredningen av ärendet pågår inom försvarsdepartementet. Förslag i ämnet kommer enligt föredragande departementschefen icke att kunna underställas 1966 års riksdag.

Anslaget föreslås för nästa budgetår uppgå till oförändrat 200 000 kr. Medelsanvisningen för soldathemsverksamhet utgjorde budgetåret 1964/65 likaså 200 000 kr., budgetåret 1963/64 190 000 kr., budgetåret 1962/63 190 000 kr. samt budgetåret 1961/62 180 000 kr.

Anslaget för innevarande budgetår av 200 000 kr. har av Kungl. Maj:t disponerats så, att till Drottning Victorias örlogshem och Militärhemmet i Karlskrona specialdestinerats tillsammans 30 000 kr., under det att för övriga soldathem anvisats 170 000 kr. Om dylik specialdestinering icke sker, vilket försvarets personalvårdsnämnd anhållit om, kan hela beloppet disponeras friare och användas där de största behoven föreligga.

Utskottet är medvetet om att behov av ökat stöd för soldathemsverksamheten föreligger och anser det angeläget, att soldathemsfrågan i dess helhet i en nära framtid blir föremål för riksdagens prövning. Med hänsyn härtill och då det är lämpligt att bedöma medelsbehovet med beaktande av de övriga förslag, som framlagts av soldathemsutredningen, anser utskottet att riksdagen, i avvaktan på särskild proposition i ärendet, icke nu bör frångå Kungl. Maj:ts förslag till medelsanvisning. Utskottet avstyrker sålunda motionerna I: 256 och II: 329.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:s förslag samt med avslag å motionerna I: 256 och II: 329, till *Soldathemsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kr.

190:o) **Fritidsverksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 6, s. 265 och 266), vilket innebär en ökning av anslaget med 100 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Fritidsverksamhet m.m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 950 000 kr.

191:o) **Vissa hälsovårdsåtgärder m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 7, s. 266 och 267), vilket innebär en ökning av anslaget med 5 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa hälsovårdsåtgärder m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 140 000 kr.

192:o) **Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 8, s. 267), vilket innebär en ökning av anslaget med 250 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 500 000 kr.

193:o) **Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 9, s. 267 och 268), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 13 800 000 kr.

194:o) **Omskolning av i militärtjänst skadade.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 10, s. 268), vilket innebär en minskning av anslaget med 30 000 kr. med hänsyn till belastningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Omskolning av i militärtjänst skadade* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kr.

195:o) **Vidareutbildning av viss civil personal.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 11, s. 268 och 269), vilket innebär en ökning av anslaget med 50 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vidareutbildning av viss civil personal* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 450 000 kr.

196:o) **Arbeterskydd.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 12, s. 269), vilket innebär en ökning av anslaget med 65 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Arbeterskydd* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 130 000 kr.

197:o) **Bidrag till social verksamhet m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 13, s. 269 och 270), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till social verksamhet m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kr.

198:o) **Förslagsverksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 14, s. 270), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förslagsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 95 000 kr.

199:o) **Försvarsupplysning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 15, s. 270 och 271), vilket innebär en ökning av anslaget med 25 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Försvarsupplysning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 465 000 kr.

200:o) **Publikations- och blankettryck.** I enlighet med Kungl. Maj:ts för-

slag (punkt L 16, s. 271), vilket innebär en ökning av anslaget med 130 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Publikations- och blankettryck* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 4 230 000 kr.

201:o) **Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 17, s. 271 och 272), vilket innebär en ökning av anslaget med 500 000 kr. med hänsyn till de faktiska beredskapskostnaderna, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 200 000 kr.

202:o) **Ersättning för automobils katt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 18, s. 272), vilket innebär en ökning av anslaget med 200 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för automobils katt* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 100 000 kr.

203:o) **Ersättning för rustning och rotering.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 19, s. 272), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättning för rustning och rotering* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 kr.

204:o) **Täckande av vissa medelsbrister.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt L 20, s. 273), vilket innebär en ökning av anslaget med 10 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Täckande av vissa medelsbrister* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 20 000 kr.

Flygtekniska försöksanstalten

205:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt M 1, s. 274—277), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för flygtekniska försöksanstalten, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1966/67:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	546 000
2. Arvoden, bestämda av Kungl. Maj:t	21 900
3. Avlöningar till extra tjänstemän och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	1 917 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ...	5 065 100
	<u>Summa kr. 7 550 000</u>

b) till *Flygtekniska försöksanstalten*: Avlöningar för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 7 550 000 kr.

206:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt M 2, s. 278 och 279), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygtekniska försöksanstalten*: *Omkostnader* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 2 250 000 kr.

207:o) **Flygtekniska försöksanstalten: Utrustning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt M 3, s. 279 och 280), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygtekniska försöksanstalten*: *Utrustning* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kr.

Diverse

208:o) **Reglering av prisstegringar.** Kungl. Maj:t har (punkt N 1, s. 281—283) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 100 000 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 100 milj. kr. Dessutom har på tilläggsstat II för innevarande budgetår till Reglering av prisstegringar anvisats 150 milj. kr.

Utskottet. Utgifterna för reglering av prisstegringar under reservationsanslag och obetecknade anslag framgå av följande sammanställning:

Budgetår	Belopp (milj. kr)
1959/60	14,3
1960/61	61,3

1961/62	79,0
1962/63	65,2
1963/64	63,3
1964/65	189,4

För innevarande budgetår beräknas prisregleringens netto komma att uppgå till närmare 250 milj. kr.

Mot bakgrund av de starkt ökande kostnaderna för prisreglering finner utskottet sannolikt, att det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget för reglering av prisstegringar under budgetåret 1966/67 icke kommer att räcka. Det kunde därför, även med hänsyn till att medel för prisreglering beräknas utom ramen för det militära försvaret, ha funnits skäl att för nästa budgetår uppföra prisregleringsanslaget med högre belopp än 100 milj. kr. Utskottet finner sig emellertid böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Reglering av prisstegringar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 100 000 000 kr.

209:o) **Beredskapsstyrka för FN-tjänst.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt N 2, s. 284), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Beredskapsstyrka för FN-tjänst* för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr.

210:o) **Kostnader för projektilröjning på Järvafältet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt N 3, s. 284 och 285), hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för projektilröjning på Järvafältet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

211:o) **Byggnadsarbeten vid flygtekniska försöksanstalten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (s. 286), vilket innebär en minskning av anslaget med 305 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid flygtekniska försöksanstalten* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 55 000 kr.

Försvarets fonder

FÖRSVARETS FASTIGHETSFOND

Kasernbyggnaders delfond

212:o) **Byggnadsarbeten för armén.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 2, s. 287—296), vilket innebär en minskning av anslaget med 3 450 000 kr., hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten för armén* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 44 000 000 kr.

213:o) **Byggnadsarbeten för marinen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 3, s. 296—299), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 milj. kr., hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten för marinen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 9 000 000 kr.

214:o) **Byggnadsarbeten för flygvapnet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 4, s. 299—305), vilket innebär en ökning av anslaget med 14 500 000 kr., hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten för flygvapnet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 19 500 000 kr.

215:o) **Nybyggnad av kasernetablisement m. m. för Svea livgarde och Svea ingenjörregemente.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 5, s. 305—307), vilket innebär en minskning av anslaget med 45 milj. kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad av kasernetablisement m. m. för Svea livgarde och Svea ingenjörregemente* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 30 000 000 kr.

Befästningars delfond

216:o) **Befästningsarbeten för gemensamma ändamål.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 7, s. 308—310), vilket innebär en ökning av anslaget med 8,6 milj. kr., hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må till *Befästningsarbeten för gemensamma ändamål* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 48 600 000 kr.

217:o) **Befästningsarbeten för armén.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 8, s. 311 och 312), vilket innebär en ökning av anslaget med 4,2 milj. kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Befästningsarbeten för armén* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 11 500 000 kr.

218:o) **Befästningsarbeten för marinen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 9, s. 312—314), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 570 000 kr., hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må till *Befästningsarbeten för marinen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 28 500 000 kr.

219:o) **Befästningsarbeten för flygvapnet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 10, s. 314—316), vilket innebär en ökning av anslaget med 34 643 000 kr., hemställer utskottet, med erinran om vad utskottet anfört under punkten 1,

att riksdagen må till *Befästningsarbeten för flygvapnet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 49 500 000 kr.

220:o) **Flygfältsarbeten m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 11, s. 316—319), vilket innebär en ökning av anslaget med 22 milj. kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Flygfältsarbeten m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 52 000 000 kr.

221:o) **Markförvärv för befästningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 13, s. 319 och 320), vilket innebär en minskning av anslaget med 900 000 kr., hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Markförvärv för befästningar* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 1 100 000 kr.

Försvarets forskningsanstalts delfond

222:o) **Byggnadsarbeten för försvarets forskningsanstalt.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt A 14, s. 320—323), vilket innebär oförändrat anslag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten för försvarets forskningsanstalt* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 kr.

FÖRSVARETS FABRIKSFOND

223:o) **Byggnader och utrustning för försvarets fabriksverk.** Kungl. Maj:t har (punkt B 1, s. 324—340) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 28 600 000 kr.

Anslaget är i gällande riksstat uppfört med 14 500 000 kr.

Utskottet. Investeringarna för försvarets fabriksverk avse i huvudsak nybyggnader och kompletteringar för fabrikena samt nya tvätterier. För budgetåret 1966/67 föreslås att investeringarna ökas från 31,6 milj. kr. till 34,7 milj. kr. Det för tvätterier avsedda beloppet gäller fortsatt uppbyggnad av tidigare beslutade tvätterier. Även huvudparten av det för fabriker äskade beloppet gäller projekt, som tidigare anmälts för riksdagen.

Utskottet har vid sin granskning av Kungl. Maj:ts förslag icke funnit något vara att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Byggnader och utrustning för försvarets fabriksverk* för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanlag av 28 600 000 kr.

224:o) **Ersättning till försvarets fastighetsfond: Kasernbyggnaders delfond. Ersättning till försvarets fastighetsfond: Befästningars delfond. Ersättning till försvarets fastighetsfond: Försvarets forskningsanstalts delfond.** Beträffande Kungl. Maj:ts framställningar om anslag för ifrågasvarande ändamål (punkterna I 4, I 5 och I 6) har utskottet avgivit utlåtande (statsutskottets utlåtande nr 37), varom utskottet velat här erinra.

225:o) **Uppskjutna frågor.** Utskottet kommer främdeles att avgiva utlåtande i fråga om nedannämnda av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

- punkten A 6:* Rationaliseringsförsök,
- punkten B 3:* Armén: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,
- punkten C 3:* Marinen: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,
- punkten D 3:* Flygvapnet: Avlöningar till aktiv personal m. fl.,
- punkten E 7:* Militärområdesstaber: Avlöningar,
- punkten E 8:* Militärområdesstaber: Omkostnader,
- punkten F 9:* Försvarets intendenturverks anstalter: Avlöningar,
- punkten F 12:* Arméförvaltningens anstalter: Avlöningar,
- punkten F 19:* Försvarets förvaltningsdirektion: Avlöningar,
- punkten F 20:* Försvarets förvaltningsdirektion: Omkostnader,
- punkten J 6:* Vissa signalförbindelser m. m.,
- punkten A 1:* Byggnadsarbeten för gemensamma ändamål,
- punkten A 6:* Markförvärv för övningsfält m. m. samt
- punkten A 12:* Flyttning av Stockholms örlogsbas (Muskövarvet); vilket utskottet härmed får för riksdagen anmäla

Stockholm den 22 mars 1966

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Axel Andersson, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Birger Andersson, Ivar Johansson, Per Jacobsson, fru Wallentheim, herrar Bengtson, Mårtensson, Bertil Petersson, Bengt Gustavsson, Holmberg och Dahlén; samt

från andra kammaren: herrar Bohman, Karlsson i Olofström, Almgren, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fru Lewén-Eliasson, herrar Bergman, Nihl-

fors, Lindholm, Gustafsson i Skellefteå, Antonsson, Nelander, Berg, Petersson och Gustavsson i Ängelholm;

dock att herr Fritz Persson deltagit i stället för herr Bengt Gustavsson vid behandlingen av punkten 1.

Reservationer

1) vid *punkten 1* (Ramberäkning m. m.) av herrar *Holmberg* och *Petersson*.

2) vid *punkten 29* (Armén: Drivmedelsutrustning) av fröken *Andersson*, herrar *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga och att därför

dels det stycke, som på s. 21 börjar med »Enligt vad» och på s. 22 slutar med »det följande», bort ha följande lydelse:

»Utskottet finner icke skäl föreligga att frångå försvarets intendenturverks uppfattning, enligt vilken kostnader till ett belopp av 50 000 kr. under förevarande anslag äro av beskaffenhet att enligt 1963 års förenämnda riksdagsbeslut skola bestridas av medel utom ramen för det militära försvaret. Samma gäller arméförvaltningens uppfattning att 3,5 milj. kr. under anslaget Anskaffning av tygmateriel m. m. samt 500 000 kr. under anslaget Underhåll av tygmateriel m. m. också äro föranledda av I 1:s och Ing 1:s förflyttning från Järvafältet och alltså böra bestridas på enahanda sätt. Utskottet tillstyrker alltså motionerna I: 156 och II: 206. Beträffande sistnämnda båda anslag gör utskottet hemställan under vederbörliga punkter i det följande.»

dels ock utskottets hemställan under b) bort ha följande lydelse:

»b) att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, besluta att av anslaget under a) ett belopp av 50 000 kr. skall bestridas av medel utanför ramen för det militära försvaret.»

3) vid *punkten 35* (Anskaffning av tygmateriel m. m.) av fröken *Andersson*, herrar *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, besluta att av anslaget under I. c) ett belopp av 3 500 000 kr. skall bestridas av medel utanför det militära försvaret.»

4) vid *punkten 36* (Underhåll av tygmateriel m. m.) av fröken *Andersson*, herrar *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets hemställan under b) bort ha följande lydelse:

»b) att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 156 och II: 206, såvitt nu är i fråga, besluta att av anslaget under a) ett belopp av 500 000 kr. skall bestridas av medel utanför ramen för det militära försvaret.»

5) vid *punkten 71* (Bidrag till sjövärnskåren) av fröken *Andersson*, herrarna *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 373 och II: 459 och att därför utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

»Chefen för marinen har föreslagit, att anslaget ökas med 40 000 kr. till följd av höjda traktamentskostnader, höjda biljettpriser samt allmänt höjt prisläge. Kungl. Maj:t har ansett sig böra begränsa höjningen till 15 000 kr.

Såsom i motionerna framhållits är det icke möjligt för sjövärnskåren att minska anslagsposten till aspiranternas traktamenten och biljetter. Vid bifall till Kungl. Maj:ts förslag måste för bestridande av dessa kostnader tagas i anspråk medel, som avsetts för sjövärnskårens utbildningsverksamhet. Med hänsyn till kårens betydelse som rekryteringskälla för såväl örlogssom handelsflottan måste en sådan kostnadsöverföring vara otillfredsställande. Utskottet anser sig därför böra föreslå, att anslaget i enlighet med motionsyrkandena uppräknas i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag med 25 000 kr. till 625 000 kr.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 373 och II: 459, till *Bidrag till sjövärnskåren* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 625 000 kr.»

6) vid *punkten 178* (Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.) av fröken *Andersson*, herrarna *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, samt motionerna I: 375 och II: 452, såvitt sistnämnda båda motioner avse uppräknning av arvoden, och att därför

dels det stycke på s. 62, som börjar med »Även vid» och slutar med »till frivilligpersonal», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Även vid granskningen av de för budgetåret 1966/67 föreslagna anslagen till frivillig försvarsverksamhet har utskottet funnit anledning till ökning av desamma utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Som framgår av ovanstående har riksdagen vid flera tillfällen uttalat sig för en förbättring av frivilligpersonalens villkor. Enligt utskottets mening böra redan kommande budgetår de ekonomiska förhållandena för frivilligorganisationerna förbättras och anslagen till dessa utgå med de belopp överbefälhavaren tillstyrkt inom försvarets kostnadsram.

Att överbefälhavaren ser allvarligt på läget framgår av följande yttrande

i ÖB 65 beträffande tillgången på frivillig personal: 'Under senare år har det inte varit möjligt att nyrekrytera avtalsbunden personal i den utsträckning som motsvarar behovet. Denna utveckling inger allvarliga bekymmer.'

Genom att bidra med utbildad personal att ingå i krigsorganisationen lämnar frivilligrörelsen ett väsentligt bidrag till totalförsvaret. Härigenom kan ett stort antal värnpliktiga frigöras och utnyttjas i andra befattningar och för andra uppgifter. Om detta tillskott av frivillig personal ytterligare minskar måste värnpliktiga sättas in för att lösa uppgifterna.

Frivilligrörelsens stora betydelse för landets totala värnkraft torde vara ostridig. Likaså att det tillskott, som frivilligrörelsen tillför vårt försvar, erhålls för en ringa kostnad.

Frivilligorganisationerna ha begärt ganska betydande anslagsökningar. I förhoppning om skyndsamt behandling i den förväntade utredningen vill utskottet förorda att anslagsökningarna begränsas till de av överbefälhavaren föreslagna samt att arvoden till frivilligpersonal räknas upp till skäligen belopp.

Utskottet tillstyrker sålunda motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga. I avvaktan på utredning torde motionerna I: 375 och II: 452, såvitt i dessa framförts andra yrkanden än om höjda arvoden, icke böra av riksdagen bifallas. Utskottets förslag innebär alltså, att anslagen till frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m., lottaorganisationen, frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, frivilliga djursjukvården i krig och frivilliga skytteväsendet uppföras med respektive 5 018 000, 2 337 000, 314 000, 79 000 och 2 549 000 kr.»

dels ock utskottets hemställan under a) bort ha följande lydelse:

»a) att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknade arvoden, med avslag å motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse kostnader för utbildning av B-personal, samt med bifall till motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m.* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 5 018 000 kr.,»

7) vid *punkten 179* (Lottaorganisationen) av fröken *Andersson*, herrarna *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet med hänvisning till vad utskottet anfört under *punkten 178* bort tillstyrka motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknade arvoden, samt motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse upp-

räkning av arvoden, med avslag å motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse kostnader för utbildning av B-personal, samt med bifall till motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, till *Lottaorganisationen* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 337 000 kr.»

8) vid *punkten 180* (Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig) av fröken *Andersson*, herrar *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet med hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 178 bort tillstyrka motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknings av arvoden, samt motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknings av arvoden, med avslag å motionerna I: 375 och II: 452, såvitt de avse kostnader för utbildning av B-personal, samt med bifall till motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 314 000 kr.»

9) vid *punkten 181* (Frivilliga djursjukvården i krig) av fröken *Andersson*, herrar *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet med hänvisning till vad utskottet anfört under punkten 178 bort tillstyrka motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknings av arvoden, samt motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och motionerna I: 375 och II: 452, såvitt dessa motioner avse uppräknings av arvoden, med avslag å motionerna I: 375 och II: 452, såvitt de avse kostnader för utbildning av B-personal, samt med bifall till motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga djursjukvården i krig* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 79 000 kr.»

10) vid *punkten 182* (Frivilliga skytteväsendet) av fröken *Andersson*, herrar *Holmberg*, *Bohman* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, och att därför utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 259 och II: 454, såvitt nu är i fråga, till *Frivilliga skytteväsendet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 2 549 000 kr.»

11) vid *punkten 189* (Soldathemsverksamhet) av herr *Axel Andersson*, fröken *Andersson*, herrar *Ivar Johansson*, *Per Jacobsson*, *Bengtson*, *Holmberg*, *Dahlén*, *Bohman*, *Eliasson* i Sundborn, *Nihlfors*, *Gustafsson* i Skellefteå, *Antonsson*, *Nelander* och *Petersson*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 256 och II: 329 och att därför

dels det avsnitt i utskottets yttrande på s. 67, som börjar med »Anslaget för» och slutar med »och II: 329», bort ha följande lydelse:

»Enligt förenämnda kommittéförslag skall bidrag till soldathemmens byggnader lämnas från allmänna arvsfonden med ett årligt belopp av 250 000 kr. jämte vissa bidrag av extraordinär art. För övriga statliga bidrag över budgeten räknas med ett framtida årligt behov av tillhoppa 535 000 kr. Med hänsyn till storleken av det behov, som av kommittén sålunda bedömts föreligga, anser utskottet det i motionerna föreslagna anslaget av 250 000 kr. till verksamheten i fråga för nästa budgetår vara väl motiverat. Utskottet tillstyrker alltså motionerna.»

dels ock utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 256 och II: 329, till *Soldathemsverksamhet* för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 250 000 kr.»